

ÁJURVÉDÁČÁRJA
DR. GOVIND RAJPOOT PHD.

PRŮLET NAD ÁJURVÉDOU

ÁJURVÉDSKÁ UNIVERZITA PRAHA

PRŮLET NAD ÁJURVÉDOU

Dr. Govind Rajpoot PhD

Ájurvédská Univerzita Praha z.s.
2017

PRŮLET NAD ÁJURVÉDOU

Dr. Govind Rajpoot PhD

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, distribuována nebo přenášena v jakékoli formě nebo jakýmikoli prostředky, včetně fotokopií, záznamů nebo jinými elektronickými či mechanickými metodami bez předchozího písemného souhlasu vydavatele s výjimkou krátkých citací v recenzích a některých dalších nekomerčních použití povolených autorským zákonem. S žádostí o oprávnění kontaktujte vydavatele.

© Ájurvédská Univerzita Praha z.s.

Tisk dle objednávky

Tiskárna: TYPOS, Praha

Vydavatelství: **ÁJURVÉDA KUTI**
1203

editor: Ilona Běhalová

Ájurvéda v denním životě, s.r.o.

Bártlova 27, 193 00 Praha 9

www.kuti.cz

info@ajur.cz

mob. 608565269

ISBN ***_**_*****_**_*

Tato brožurka je zápis ze dvoudenního semináře

„Seznámení s ájurvédou“

na Kuti

Ájurvédská univerzita Praha, Bártlova 27/47,

Praha 9 - Horní Počernice

Únor 2017

PŘEDMLUVA

Ájurvéda je vědomost o fungování života v dávných dobách. Toto vyprávění o funkčnosti života, o fyziologii života je už několik tisíc let platné.

V dnešní moderní době je pochopení funkce života v rukách biochemie. Snahou dnešního člověka je vysvětlení kompletní fyziologie života pomocí biochemie. Jádro parametrů života, jako je radost, smutek, touha, snaha, se dnešní věda neustále snaží vybádat ve spojitosti s biochemií. Pokud má čtenář sklon a důvěru k tomu, že biochemie je konatelem života, je samozřejmě nauka ájurvédy zbytečná. Když člověk vidí život v biochemii a nehrají pro něj roli žádné neviditelné a nevnímátné síly, schopnosti, vlastnosti života, tak mu ájurvéda nic neříká. Ájurvéda je blízka lidem, kteří cítí život bez hmoty. Kterí cítí existenci lásky, hněvu, radosti, smutků, znalostí, víry jako éterické prvky, které hmotnou podobu nemají a nedají se přímo vnímat. A přesto věří tomu, že existují. Toto jsou vhodní kandidáti pro nauku ájurvédy.

Ájurvéda není uznána v evropských zemích v jakékoli formě. Jako nějaký systém, nauka, vzdělávání, je ignorována. Přesto jejich příznivců neustále přibývá. Hlavně díky odhalení skutečné fyziologie života. Certifikáty o absolvování kurzů nemají žádnou hodnotu pro ministerstvo školství ani ministerstvo zdravotnictví. Prozatím věříme, že se fáze, kdy se síla ájurvédy, ve které se každý člověk, občan, seznámí s její

naukou, sama ukáže v jejím rozšiřování a legislativní adaptaci. Když ájurvéda přežila tisíce let útoky různých kultur, přežije i dále.

Hari óm

Krátká historie ájurvédy

Do roku 1947, než se Indie osvobodila z britské kolonie, byla ájurvéda potlačena a nesměla se praktikovat. Od té doby se pak mohla používat oficiálně a indická vláda si přála, aby ájurvéda byla znovu svobodná. Indie je tak jedna z mála zemí, kde se v současnosti ájurvéda praktikuje. Dalšími zeměmi je Nepál, Srí Lanca a Mauricius. V ostatních zemích je ájurvéda považována spíše za wellnes a jako pomocník při úpravě životosprávy.

Ájurvéda je pro lidi, kteří myslí na zdraví, na život, pro aspiranty, filozofy, výzkumníky. Pro ně je ájurvéda zajímavá. Kořeny ájurvédy sahají do nejstaršího vědomí člověka. Védy se ve védské kultuře, tedy o několik tisíc let zpět, předávaly ústně z generace na generaci. Neexistovala možnost komunikace písemnou formou. Teprve v průběhu tisíc až dva tisíce let před Kristem se objevila éra zpěvů a vědomosti se začaly zapisovat.

V letech 700 až 800 před Kristem vznikla hromadná výuková střediska, univerzitní střediska, ve formě velkých chrámů, kde se tyto spisy systematicky zapsaly. Samozřejmě jen to, co se po tisíce let jen zpíváním zapamatovalo. Védské spisy nejsou přímo zapsané, ale je takový odhad. Stejně jako když najdeme kostru dinosaura, tak odhadujeme, jak bylo zvíře obrovské. To můžeme odhadovat z kostry, která je tvořena fosilizovanými kostmi. O tom, jak vypadaly měkké tkáně, srdce, plíce, břicho, kůže nemáme ponětí. Díky kostře a lidskému pozorování anatomie zvířat odhadujeme, kolik kyslíku mohla tato zvířata

spotřebovat, jak měla velké uši, jak měla velká stehna nebo žaludek.

Způsob jak ájurvéda uvažuje

Rozsáhlost *véd* odhadujeme podle zapsaných veršů, *upanišad* nebo *upvéd*. Původně jsou čtyři nejstarší védy, z nichž vznikaly *upvédy* a jednou z nich je ájurvéda. Vznik ájurvédy se popisuje ve všech ájurvédských spisech.

Člověk je sociální bytost. Jeho osobní dojmy, radosti, smutek, veselost, spokojenost, nejsou v rukách člověka, vše je v rukách okolí. Nemůžeme se jen tak smát, musíme vidět něco, co nás rozesměje. Neumíme se ani naštvat, někdo nás naštvat musí. Neumíme sami dělat nic, jen naše okolí nám neustále říká, jak se máme chovat. Někdo přinese kytičku, která nám vyvolá úsměv na obličeji. Bez kytičky nemáme úsměv. Na něco si vzpomeneme a jsme veselí a vzpomeneme si na něco jiného a jsme vyděšení, máme strach. I náš přítomný stav myslí, života, těla, fyziologie, všechno záleží na okolí. Vůbec nezáleží na nás. Záleží to na vzpomínkách, záleží to na paměti, záleží to na blízkém okolí, kde žijeme. Záleží to na předmětech, které vnímáme. To je to co nás řídí.

Život člověka je otrokem okolí.

Samozřejmě individuální člověk je také příčinou nálady ostatních, protože každý člověk je současně okolím jiných lidí, jiného člověka. Tak vypadá sociální život člověka. Člověk patří mezi bytosti, které žijí ve skupinách, a skupina vytvoří náladu,

jak se má cítit. Když vidíme své hořící auto, máme zkaženou náladu. Náladu nám zkazil pohled, a vzpomínka, že je to moje auto. A z toho jsme zničení. Někdo přinese klíč od auta a řekne: „Vyhrál jsi sázku.“ Hned máme radost, úsměv, spokojenost, šampaňské, oslavy. Kdo vytvořil ty oslavy? Opět někdo cizí, kdo přišel, přinesl nám klíč a řekl, že jsme vyhráli sázku. Takto je stav člověka neustále v rukách okolí. Okolí koná, okolí funguje. My jsme také okolí, v rámci podnebí, počasí, životního stylu, nutnosti pro život, pro přežití. Je období, kdy jsou ve vesnici farmáři spokojení, mají nádherné obilí a pak přijde velký déšť a všechny pole a louky jsou promáčené. Celá vesnice je smutná, nespokojená, ve strachu, ve stresu, na jejich obličejích není žádný úsměv. Všude je pláč, lítost, bolest. V tu chvíli se vytvoří špatná nálada. Stejně, jako když je na pódiu komik, který neumí rozesmát lidi.

Tak je člověk svázaný s okolím a okolí s člověkem. Člověk ve védském období s tím problémy neměl. Byl velmi silný sociální systém, jógínský systém, ve kterém se celý život praktikovala *vajrágja*, nepřipoutanost. Připoutanost byla jen k síle vesmíru. Člověk se nedíval na svoje tělesné radosti, radosti mysli, emoce, to nebylo podstatné. Čas se změnil a člověk začal více žít v *rágu*, v připoutanosti a ztratil kontakt. Objevilo se „já“ a „můj“, což není možné ovládnout.

Ničemu nemůžeme říci „můj“. Nic mého nemůže existovat. Říkáme můj dům. Umřeme a dům zůstává. Celou dobu člověk myslí, že je to můj dům, moje auto, moje dítě, moje zahrada. Ve skutečnosti nic mého neexistuje. Řekneme moje koleno, ale koleno nám také řekne sbohem. Máme falešnou představu o

pocitu „můj“. S tím přichází trápení, lítost, smutek, strach, nespokojenost.

Toto všechno se ve spisech popisuje jako *rág*, což znamená melodie, chutě, chutě myslí. Chutě myslí jsou radost, spokojenost, veselost atd. (*manóguny* – vlastnosti myslí). Mysl neustále něco chce. Dokážeme být velkorysí, zdravíme se navzájem, přejeme si dobrou chuť. Neustále vyzařujeme slova, vibrace, nálady, pohledy, mimiku, spojené s jednostrannými vlastnostmi myslí. Ale co ta druhá strana mince? Existují obě strany. I když to nechceme, neznamená to, že to nebude. Určitě to je, ale nechceme vidět. Můžeme zavřít oči, ale tím to nezmizí. To neznamená, že tu nebudeme. Člověk nechce vidět bolest, trápení, nedůvěru a podobně. Zavře tedy oči, ale ty strany jsou tam stále. Protože jsme vybrali jednu, bude automaticky i druhá. To je samozřejmé.

V určité fázi vývoje člověk objevil psychické radosti, radosti myslí a ochutnal je. Člověka bolí koleno, tak ochutná Brufen. Najednou bolest zmizí. Necítí ji. Ochutná a zapamatuje si. Bolí druhé koleno a hned si vzpomene na Brufen. Zabolí hlava a vzpomene si na Brufen. Když nezabírá, tak si vezme ještě silnější Brufen. Když nezabere ani ten, vezme si kanadský nebo japonský. Jakmile začne bolest znamená to, že si vezme Brufen. Vůbec nebere v úvahu, že bolest nebolí po dobu účinku Brufenu. Brufen tělo stráví, vyloučí se z těla ven a bolest je znovu. Tak přijde na řadu další Brufen. Člověk nechce řešit problém, akorát chce problém nevidět. Nechce vidět problém, nechce řešit problém, on chce nevidět problém. Pštros strká hlavu do písku a myslí si, že není vidět. Problém skončil. Když

takto člověk začal žít, objevily se problémy. V každé společnosti je nějaký hloupý člověk, chytrý člověk, nějaký moudrý člověk, muzikant nebo sportovec. Jsou různí lidé. Moudří lidé myslí i na život ostatních. Radí lidem, vedou lidi. Moudří lidé mají problém s tím, co se společností, která je. Lidé už zapomněli žít v odpoutanosti, prosazuje se doba připoutanosti. Lidem se líbí zahrady, domy, majetek, jídlo, sklepy. Ale co s tím? Jak pomoci těmto lidem s trápením?

Moudří lidé vycházeli ze starého učení a uvažování, z původního stylu života a védského stylu žití. Pro tyto lidi není komunikace v přítomném, budoucím i minulém čase, kdy je člověk sám spojený s vesmírnou energií, nic nemožného. V józe existuje cvičení *sambhavi*, při které člověk není člověkem, mysl není myslí a člověk je jen součástí vesmírného systému. To je stav, kdy se duše člověka sjednotí s duší vesmíru.

Moudří jóginí se v dávných dobách sešli, posadili se a požádali toho nejmoudřejšího o radu. „Prosím, ty jsi mezi námi nejdokonalejší, řekni nám, co máme vyprávět, radit, jak máme lidem pomoci s trápením, se kterým žijí.“ Nejmoudřejší odpověděl: „Dobře, přijďte za pár měsíců.“ Začal provádět cvičení a praxi, aby získal stav *sambhavi*. Spojil se tak s duší vesmíru a získal znalosti o tom, jak vše funguje.

Nedá se nyní říci, kdo to získal, protože ve stavu *sambhavi* není člověk sám sebou. Jeho mysl se už likviduje, mysl neexistuje, existuje jen velké vědomí, které tu vědomost přinese. Pak se říká, že sama vědomost se nastěhovala. Je to přání té vědomosti. Dotyčný získal vědomost o tom, jak

některé věci fungují. Jak funguje duše, mysl, tělo, život, smrt, zrození, stromy, chutě, toxiny a podobně.

Proces fungování není tak jednoduchá věc. Když se nad tím zamyslím, každá funkce, každý proces je zavázán, vytyčen, ohraničen. Čím je ohraničen? Proces musí začít. Když nezačne, tak není. Proces musí začít, přetrvávat a končit. Velkou roli tam hraje čas. Někde se musí proces konat. Na zemi, na podlaze, ve vzduchu, na severu, na jihu, na východě či západě. Z toho vyplývá, že další nutností pro fungování procesu je prostor. Pojem čas a prostor je matkou procesu.

Čas a prostor drží ve svých rukách procesy. Lidský život je jeden proces, jedna funkce. Totéž vyžaduje čas a prostor. Musí se narodit, přetrvat a končit.

Přetrvávání procesu vyžaduje konstantní zachování záměru. Nástup do práce, práce a výpověď z práce. Celou dobu zůstat v práci vyžaduje konstantní úsilí přežití v té práci. Neustálý záměr v hlavě, práce. Pravidelně do ní chodit, vidět spokojeného šéfa, odevzdat dobrou práci, kterou vyžaduje a podobně. Ve chvíli, kdy se záměr unaví, není schopný dál přetrvávat, začne se proces oslabovat a proces práce končí výpovědí.

Bud' dá výpověď zaměstnanci šéf, nebo dá výpověď zaměstnanec. Život stejně tak. Člověk se narodí, celou dobu usiluje o přežití, a když se unaví, proces ochladne. Přejde stáří, pak výpověď ze života a krematorium.

Jak udržet proces, aby přetrval, jak zachovat perfektní sílu,

energii, záměr a chuť, to je záhadná věc. U jakéhokoliv procesu. U procesu manželství, zdraví, akrobacie, bohatství, podnikání, u čehokoliv. Vše je jeden proces.

Tyto všechny procesy mohou být perfektní. Perfektní jsou tehdy, pokud jsou všechny záměry, ingredience, kvalita a pravidla přesně dodrženy. Jak kvalitativně, tak kvantitativně. Jakmile se ingredience tohoto procesu mění, procesy začnou být nestabilní. Proces začne neočekávaně slábnout, až se zhroutí. K tomuto zhroucení došlo i v tehdejší společnosti, kdy se lidé začali trápit a začali být nemocní.

Vědomosti, která přišla do lidského mozku jako poznání tajemství fungování se tenkrát říkalo gján, vědění. V lidské kultuře byla tehdy vděčnost velmi silná. Říkalo se, že JÁ nejsem, JÁ nebudu. Čí je pak všechnen majetek? Boží. Boží vědomost, *Dhanvantari* a proto každý mudrc, kdo znalost ájurvedy měl, nikdy nepřednášel jako jeho dílo. Každý mudrc říkal, že je to dílo boží. Tak si udržel čistotu své pýchy, připoutanosti a podobně. Což je dnes obráceně. Lidé kradou myšlenky a patentují je. Říkají, že je to jejich vítězství, jejich výmysl, jejich zásluha. MŮJ, MŮJ.

Někdy na Kuti zpíváme mantru: „*ÓM DHANVANTARAJE NAMAHA*“, V překladu: „To všechno je vědomost, pro kterou je tajemství fungování průhledné, jasné a čiré. Tato vědomost se předávala po několika generacích a v pozdějším čase se začala více soustředit na lidské tělo, lidský život. Tomu se začalo říkat gján, vědění. Tajemství znalosti hvězd a procesů planet se říkalo *nakšatra véda* (astronomie a astrologie).

Ekonomice a společnému kolektivnímu fungování se říkalo *arth véda*, procesu stěhování síly pak *dhanur véda*. Tak se objevila různá slovíčka v oblasti, která se věnovala poznání.

Poznání, které se věnovalo a věnuje funkčnosti živé bytosti, se nazývá *áju*.

Véda znamená poznání, pochopení, porozumění. Bohužel, kvůli našemu modernímu urychlenému stylu života, kdy jedeme jako Pendolino a malé stanice nebereme v úvahu, ztrácíme souvislosti. Moderní interpreti, spisovatelé a překladatelé v této rychlosti a bez zastávek překládají ájurvédú a tím se ztrácí její význam.

Když si vezmeme jakoukoli knihu o ájurvédě, vytištěnou v minulém století od jakéhokoli autora, hned na první stránce se píše, že ájurvéda je věda o životě. To je ale vyložene Pendolino.

Víme, co znamená věda. Věda vychází z latinského slova *scientia*, což znamená znalost, pozorování, pochopení. Věda vychází z toho, co je pochopeno experimentováním. Je to vlastně takový protokol pozorování, experimentu. Ve fyzice, chemii, biologii. Je to pořád stejné. Pozorovat, snažit se pochopit, experimentovat a zapsat protokol. To je věda. Ale věda pozoruje jen to, co je vidět a co se dá měřit. Nejde jí o to proč daný proces probíhá. Proč se procesy liší, kdo je vyvolává. Kdo je konatelem, co je prostředkem, co je výsledkem, co je působením. Tyto věci věda nebere v úvahu. Bere v úvahu jen to, že konatel je také hmotné. Že i konatel musí být vidět. Pro neviditelného konatele ve vědě není místo.

Ale poznání věděni bere v úvahu i věci a faktory, které nejsou smysly vnímatelné.

Radosti a smutky, intriky a sobectví nejsou viditelné, ale jsou i konatelem. Jestli jsem tedy sobec nebo velkorysý člověk, to není vidět, ale tyto vlastnosti budou konatelem mé akce.

Určitá část našeho života je výsledkem záměrů, které nejsou vidět, ale jsou hlavními konateli, hlavní příčinou. Přijedou nějací lidé a naším záměrem bude jim toho co nejvíce prodat. Celou dobu se snažíme, aby si něco koupili. Každé naše slovo, držení rukou, mimika, vše se rodí podle našeho záměru. Záměr je něco prodat a vytáhnout z lidí peníze. Záměry vidět nejsou. Pokud záměry nemáme, o žádném produktu mluvit nebudeme a ani k sobě nikoho nepozveme. Tady na seminář přijdeme, sedíme, zapisujeme si poznámky. Celý proces je nějaký záměr, který není vidět.

Když budeme vědomí, rozpoznáme, proč kam jdeme. Jdeme ke Govindovi, protože bude mluvit o nějakém zázračném předmětu, který si koupíme za padesát tisíc korun. Nemáme peníze, ale musíme si ho koupit, protože je zázračný. Govind bude mít peníze, koupí si auto, ale ještě mu bude chybět nafta. Musí vymyslet ještě nějaký úžasný předmět na prodej, aby si mohl koupit naftu. Pak ještě další, aby si mohl koupit dálniční známku. Záměry vedou k procesu, který se koná s hadrem, zrníčky, etiketou. To jsou potřebné materiály k procesu.

Govind chce žít jako člověk. Pak kůže, kosti, orgány, srdce, cévy, dech, elektromagnetismus, kostní dřev jsou prostředky pro realizaci záměru život. Záměr není hmota. Ale bez hmoty

se neumí projevovat. Takový je rozdíl.

Moderní věda, jako biologie, medicína, chemie, fyzika, jsou identické, typické, ohraničené se základním uvažováním, základní vírou, že hmoty jsou konatelem. Moderní člověk dnes věří tomu, že polštář je konatel, noha je konatel, kůže je konatel, játra a ledviny jsou konatelé, buňka, DNA, aminokyseliny, chemie, všechno. Neustále věří tomu, že hmoty jsou konatelé. Že biochemie je konatelem pro lidské zdraví, pro lidskou fyziologii a nemoci jsou poruchou biochemie. Taková je víra moderní vědy. Konatel je skrytý, nevnímatelný, neprojevený. Projeví se tehdy, když dostane prostředky, kterými jsou hmoty.

Mohu se teď například rozčilovat, ale vy to nevíte. Poznáte to tehdy, když Govind vykulí oči, začne mávat rukama, zvedne hlas, bude křičet. Až v tu chvíli poznáte že se Govind rozčiluje. Kdyby tyto hmotné věci nepoužil, nepoznáte, že je rozčilený. Celou dobu jste přesvědčeni o tom, že hlas vyvolá rozčilení, že vykulení očí dělá rozzlobení. Ale já mohu vykulit oči a nebude to znamenat, že jsem rozzlobený. To je rozdíl mezi vnímatelnou hmotou a nevnímatelnými předměty. Existují neviditelné věci, které jsou příčinou změny ve hmotách. Každá hmota je bez vědomí, ale každá hmota má své vlastnosti, své *guny*.

Když si vezmu polštář a hodím ho někomu na hlavu, když budu rozzlobený, tak se nic nestane. Ale když místo polštáře hodím kámen, bude dotýčný mrtvý. Ruka je stejná, házení je stejné, jednou bude člověk mrtvý, podruhé se mu nehne ani

vlas. Vlastností polštáře není ničit hlavu a vlastností kamene není hladit vlasy. Když se něčeho dotkne oheň, tak to spálí, led ochladí. Pohlazení a zahřívání je vlastností hmoty, ale samotný oheň nespálí a led neochladí. Pokud není záměr, nic se nestane. Pokud je záměr oheň, vezmeme sirky, papír a třísky. Oheň je ohněm. Oheň je celou dobu v sirkách, ale nemůže se projevit. Oheň v sirkách se projeví, když přijde nějaký záměr. V tu chvíli se oheň objeví v sirkách a v ledu chlad.

Každá hmota má vlastnost. Každý lék v lékárně má své vlastnosti. Některý snižuje tlak, některý odstraní zácpu. To jsou vlastnosti léků. Záměr je to, že pacient přijde do lékárny, lékárnice mu dá lék, pacient ho dá do pusy, zapije vodou a lék začne fungovat. Když tam ten záměr není, v lékárně bude plno léků a na ulici bude plno nemocných. Nic se nebude dít. Léčba se neprojeví, pokud nebude existovat neviditelná věc. Rozpoznání viditelných a neviditelných věcí je ájurvéda. Vědění o životě, o procesu a funkci. Život je jeden proces. Každý proces má konatele, záměr a prostředky, čas, prostor a pak je to život.

Tímto v první řadě člověk rozpoznává svou funkčnost. Poznává, jak proces funguje a čím je ohraničen. Poznává, jaké jsou faktory života a funkce. Jaké jsou faktory, aby byl život životem. Jaké jsou faktory, které proces zastavují nebo vytváří odchylky. Jaké jsou faktory, kterými proces života přestává být funkční.

Jsou to všeobecná pravidla, která neplatí jen pro tělo. Jsou použitelná všude. V podniku, v rodinách na manžela, na děti,

manželku, rodiče, peníze, společnost, kdekoliv. Protože co vidíme, o čem uvažujeme je jen jeden proces. Jestli je to dítě, tak je to jeden proces. K tomu jsou záměry, ingredience, úmysly, úsilí, k tomu je stáří procesu. Je to i smrt procesu i zrození procesu. Když je miminko, narodí se. Žena už není žena, již je maminka. Když je dítěti dvacet let, maminka chce pořád být maminka. Dítě ale řekne, aby s tím přestala. Žádná maminka. Dítě si už samo vydělává peníze, má svůj byt. Když maminka nemá peníze na dovolenou, tak jí je dá. Ale v tu chvíli pro něj žádná maminka neexistuje. Proces maminka už zemřel, už je to jen kamarádka, přítelkyně, společnice. Ale maminka, i když jí bude devadesát, bude stále říkat, že je jeho máma. Stále si na něj dělá nárok, jako by bylo dítě stále miminkem. Nepřijímá to. Nechápe, že jde o jiný čas, jiný prostor, jinou surovinu, jiný proces, jinou fázi. A ta nevědomost maminku trápí. Dítě jí neposlouchá. Když bylo malé, tak poslouchalo. Když bylo potřeba, maminka hned zasáhla a dítě poslechlo. Ale maminka chce, aby to platilo celý život. Ale to nejde.

Jde o nevědomost maminky. Musí navštívit psychologa, který jí řekne, aby se v této fázi chovala jako kamarádka. Role maminky už skončila. Ale maminka má pocit, že jí tím bere právě to právo matky.

Matkou je žena do 17 až 18 let věku dítěte. Pak už je dobrou kamarádkou. Už nemá nárok na to, aby dítě dělalo co ona chce. Může nabídnout svůj názor, který dítě bude či nebude respektovat. Matky ale mívají pocit, že když dítě něco řekne, nedá se tomu věřit. Je to přece „mimino“, které jí nebude

poučovat. Dala mu přece život. Toto musí matce vysvětlit společnost, systém, psycholog, učitel nebo její matka. Když jí nikdo neporadí, je to nevědomost ve společnosti. Sama pak nemůže svoji dceru ani syna jinak vychovat a je dusno. Všichni se bojí, že zase přijdou vánoce a budou se muset navštívit. Dítě nesnáší vánoce, ale musí matku navštívit, protože je to zvykem. Matce je šedesát, ale stále se snaží dospělé dítě poučovat. To je nevědomost.

Vědomost je vědění, pochopení, porozumění, žádosti, nutnosti času a prostoru. Co čas a prostor vyžaduje, to je potřeba konat. Pak jde o vědomost. Nelze stále setrvávat ve svých představách. Toto učení, které zahrnuje příčiny, vlastnosti příčin, vlastnosti procesu, vlastnosti ingredience, vlastnosti času, vlastnosti procesu a prostoru, se nazývá ájurvéda.

Čím je ájurvéda odlišná?

Rozhodně je to pradávna myšlenka, pradávne umění, ale neustále platné pro vědomí člověka. Tisíce a tisíce let se ájurvéda nezměnila, je stále stejná. Platí stejná pravidla, stejné uvažování.

V moderní biologii, chemii, fyzice, matematice, medicíně se každý rok objeví nové vynálezy a už je neplatné to, co platilo včera. Před deseti lety se říkalo, že je určitý lék výborný. Všude byl doporučován a dnes je to nejhorší lék, který musí být zakázaný. O určitých očkovacích látkách se říká, že jsou karcinogenní. Přičemž se dříve říkalo, že tyto látky jsou

blahodárné. Moderní věda je nestabilní. Ájurvéda je tisíce let stará a nic se v ní nemění. Nejsou v ní žádné pochyby. V moderní vědě máme pochyby hned druhý den. Je rozdíl mezi moderní a pradávnou vědou. Ájurvéda je neustále aktivní, živá a není tam prostor pro žádnou nedůvěru. Pro žádné pochyby. Je to komplexní celek. Nic v ní nechybí.

Když jdete k ájurvédaři, řešíte s ním oči, konečník, kolena, žaludek, srdce, hlavu a řeší to jen jeden člověk. Když jdete do nemocnice s bolavým zubem, kardiolog vám řekne, ať jdete k zubaři. Jdete k zubaři a řeknete, že máte dva dny zácpu a ještě vás k tomu bolí koleno. Pošle vás tedy na ortopedii. Honí vás od ordinace k ordinaci. Nikde se nevěnují tělu komplexně. Moderní umění je hodně rozsekané. Jeden život a jedno tělo nevidí. Kardiolog vidí jenom pumpování srdce, ortoped vidí jen klouby, oční lékař vidí jen oči, na ORL vidí jen hrdlo, dermatolog jen kůži. Ale přeci ani jeden orgán se nemůže narodit samostatně. Představte si, kdyby se dítě narodilo jen s kůží a srdce dorostlo až za rok. To nelze. Je to jedno tělo, jeden život, jeden kus.

Tak poznání není jako celek, poznání není komplexní. Lidské životy jsou v rukách velmocí, kde panuje stoprocentní nevědomost. Kardiolog poznává srdce, na plicním se poznávají plíce, dermatolog poznává kůži. Ale přeci jeden orgán bez druhého není funkční. Když nefunguje žaludek, nefunguje ani kůže. Když nefunguje srdce, nemohou fungovat ani kolena. Když nefungují kolena, nefunguje ani dýchání. Když nefunguje dýchání, nefungují ani ledviny. Je to vše jeden komplex, jeden systém.

A proto studium ájurvédy zahrnuje komplexní život. Viditelné, neviditelné, čas, prostor, vlastnosti, chování, psychiku, duši, smysly, tělo, odpady, energie, prostě všechno. Tím má člověk kompletní přehled o bytosti, o zdraví, o nemoci.

Když budeme třicet let stavět dům a pak dostaneme od souseda SMS, ve které bude napsáno, že dům spadl, podíváme se na zprávu a začnou se nám třást kolena. Padneme do bezvědomí. Stačí podívat se očima na pár písmen v plastové krabičce a je z toho bezvědomí. Co bude dělat kardiolog, ortoped, oční lékař nebo dermatolog?

Kde je naše fyziologie? Je to biochemická fyziologie, která nás udržuje ve zdraví a nemoci? V té plastové krabičce je nějaká biochemická reakce? Antibiotika jsou v plastové krabičce? Je to jen skladba písmen v SMS, která kompletně zničila tělo.

Řízení života není v rukách biochemie. Řízení života je v záměru duše, psychiky, mysli. Co je podstatné se nemůže vyloučit. Moderní věda tento fakt škrtná a říká, že to neexistuje.

Ájurvéda zahrnuje vše, sebemenší prostor, čas, článek celého života. K tomu je řádná výchova, pozorování, nápravy, údržba, a to je součástí ájurvédy.

Když jste sem přišli, otočili jste první stránku, co je ájurvéda. Abychom mohli prstem otočit na další stránku, potřebujeme sílu, zájem, perfektní prsty. Abychom udrželi knížku a otočili stránky, potřebujeme výdej energie a příjem energie. Neustále musíme hlídat naši ekonomiku. Má dáti a dal...

Takže stravování, cvičení, spaní, chování a podobně jsou ingrediencemi našeho života. Zdrojem energie pro náš život. Hrubo hmotnou energií je stravování. Samozřejmě nemůžeme vyloučit, že chování, cvičení, společnost, kroužky, zájmy, nejsou energií. Také jsou zdrojem energie pro život. Určitě všichni doma vaříte. Smyslem jídla není jen aby chutnalo, aby dobře vypadalo, vyživovalo, vonělo, ale aby bylo dostatečné množství. Ne jen jednu lžičku a konec. Správné množství, čas, kombinace, to vše se musí brát v úvahu. Někteří lidé neradi vaří. Mohou jíst, když někdo nabídne, ale bojí se, aby neumřeli. Dojdou do restaurace, požádají u kamarádů, utrhnou jablíčko u sousedů a přežijí. Ale trpí neustálým nedostatkem energie a výživy. Rozhodně se nemohou zbavit nemoci. Ty si pěstují díky dodržování zachování své lenosti. Aby se neutratilo moc peněz a nevypadlo se z lenosti, pěstují si takoví lidé nemoci, suchosti, vyhublosti, obéznosti. Trpí s tím. Nemoci si pěstujeme. Když dodáváme do života všechny podstatné ingredience, které jsou potřeba, jsme vyvážení.

V rámci seminářů na Kuti se lidé setkávají s vařením, cvičením, dýcháním, zpíváním, tancováním, poznáním i malováním.

Mysl je hlavním faktorem života

Život je jeden proces. Každý proces je záležitostí mnoha faktorů, včetně času a prostoru, začátku, udržování, skončení, neustálého úsilí k přetrvání procesu. Máme dennodenně od rána do večera, od večera do rána stále úsilí, abychom stále žili. Snažíme se každou chvíli, abychom přežili i další čas.

A to úsilí je tak silné, že když někdo říká, že za chvíli máme zemřít, tak to nepřipustíme. Uděláme všechno pro to, abychom neumřeli. Síla, úsilí, záměr života je ohromný. Když je v procesu úsilí, je naděje že proces přežije. Bez úsilí, záměru a motivu proces skončí. To známe moc dobře z určitých situací, kdy člověk například najednou přestává mít zájem o jídlo, má averzi k přátelům, k rodině. Je znechucený, nechce ani otevřít oči a chce spát jako mrtvola. Přichází deprese, bolavé tělo, ztráta životní šťávy. V tu chvíli se začnou v těle hromadit tkáně, nedochází k přirozené detoxikaci a regeneraci. Člověk je živá mrtvola. Chybí šťáva pro život. Každý proces, stejně jako život, vyžaduje neustálé úsilí o žití. Chci žít.

Nemáme jen jeden záměr. Naše záměry nesmí končit. Ne, že se najíme a pak už nemáme žádný plán. Takhle život nevypadá. Jakmile se najíme, vzniká další motiv. Nádobí je potřeba dát do myčky. Ani nedokončíme plnění myčky a už si vaříme kávu a plánujeme, že musíme zavolat na dva zmeškané hovory. Ještě ani nevytočíme číslo a už víme, že musíme zavřít dveře, protože do bytu táhne. Ani nedojdeme ke dveřím a vzpomeneme si, že klíče jsou v autě. Jdeme k autu a zazvoní

telefon. Telefon nevezmeme, protože si uvědomíme, že je čas na vaření. Ještě nezačneme vařit a už je zase něco. Motor v hlavě nás neustále honí. Podobně jako zlý šéf. Šéf zadává úkoly dřív, než stačíme dokončit ty předchozí. Když šéf z práce odejde dřív, práci odložíme. Ten ale předpokládá, že vše máme hotovo a připraví další úkoly. Nás pak tedy čeká hned dvojitý úkol. Takového přísného, neúnavného a zlého šéfa máme v hlavě. Neúnavný šéf nás neustále honí, stále nám říká, co máme dělat. Když si chvilku odlehčíme, máme hned dvojitou dávku práce. To držíme jen v hlavě, ale šéf s tím nepočítá. Proto přidá další a už máme trojitou dávku práce. Naše mysl konstantně a nepřetržitě připravuje úkoly, které máme vykonávat. Jsme dokonalými otroky svého šéfa. Šéfovi můžeme dát výpověď, ale myslí ne. Té jsme otrokem na celý život. Jediná možnost je stát se OSVČ. Pokud jsme OSVČ, probudíme se, kdy chceme, uděláme si dovolenou, kdy chceme, na ničem nezáleží. Ale OSVČ hrozí, že když nezaplatí zdravotní a sociální pojištění včas, pak nastane problém. Když nezaplatí telefon, vypnou ho. OSVČ je krásná věc, ale velmi problémová. Je tedy lepší ten šéf.

Odvážní lidé se stanou OSVČ a umí hospodařit. Když se člověk stává OSVČ své mysli, potom s myslí dělá, co chce.

Jako pracovník nemá nárok na nic. Co řekne šéf, to se musí udělat. Nic jiného si nemůže dovolit.

Šéf řekne, abychom napsali dvě stránky, vytvořili tabulku a vše vypočítali. Pracovník má nárok pouze na to, napsat a vypočítat tabulku. Jestli si pracovník řekne, že ten text, který bude psát,

nemá žádný smysl, že je to kravina, zadaná čísla, že jsou ztrátová a začne šéfovi radit a ukazovat mu, jak je sám chytrý, brzy dostane výpověď.

Když je člověk OSVČ, přečte si, co má napsat. Napíše to a má to i smysl. Dostane za to dvojité peníze. Když to smysl nemá, nebude to dělat zbytečně. Posoudí to. Pracovník tuto možnost nemá. Prodává své hodiny práce a za to má peníze. Pak nemá žádný nárok na vyjádření svých názorů. Jestli se vyjadřuje, tak má průšvih. To se nesmí. Okamžitě by dostal výpověď. OSVČ může dělat, co chce, je OSVČ své mysli. Jsme svobodní. Mysl můžeme mít soukromou. To je v našich rukách.

Rozhodujeme o tom, co máme jíst, co máme pít, co máme dělat, jak máme mluvit, poslouchat, kdy si vzít dovolenou, kdy kopat na zahradě. Jsme svobodní. Když je člověk svobodný, má mysl v hrsti. S myslí je dohoda, spolupráce. Mysl je přítel. Tak si svobodně rozhodujeme o svém konání. OSVČ nemá napětí, že musí být v osm hodin v práci a od jedné do dvou mít pauzu. V pauze se najíst nebo jít nakupovat. Obě věci se nestihnou, protože ve dvě musí být zaměstnanec zpět v kanceláři. Ve čtyři si pak může píchnout kartu a odejít domů. OSVČ nemá omezení, je svobodný. Zaměstnanec je připoutaný k práci, k šéfovi, k výplatě, k dovolené. Je připoutaný a svázaný spoustou pravidel. OSVČ je svobodný. Neexistuje pevný denní režim. Někdy pracuje do dvou rána a někdy celý týden nepracuje. Nepřipoutaností se cítí OSVČ svobodná. Svobodná mysl. Zaměstnanec si nemůže dovolit vyměnit každé dva roky auto, každý měsíc být na týden u moře na dovolené, mít chatu v horách, vilu v Praze. OSVČ ano. Může udělat

nějakou mimořádnou práci. Může dělat, co chce.

Zaměstnanci se dívají na OSVČ a přejí si, aby OSVČ byly zrušené. Závídí, že pracují také osm hodin denně a mají více peněz než oni. Dotyčný pláče nad tím, že skoro nic nemá. OSVČ děti nemá, ale on má tři. Proto si přeje, aby OSVČ měly velké daně, aby byl rozprodán jejich majetek a podobně. Tak ve společnosti vzniká žárlivost, hněv a nespokojenost. OSVČ má také kamarády, ale většinou jsou to také OSVČ. Rozumí si, obchodují spolu, udělají dohody a jedou dál. Zaměstnanci mají většinou své pracovní odbory a nutí zaměstnavatele, aby se postaral o každý jejich požadavek. Zaměstnanci jsou závislí, OSVČ jsou svobodné. Stejně tak je naše mysl buď závislá, nebo svobodná.

Tak je to v rámci chování člověka. Člověk se může chovat svobodně nebo otrocky. Když se chová svobodně, má sílu rozhodnout a hodnotit. Protože takový člověk není závislý. Otroek tuto možnost nemá.

Když je mysl svobodná, může si říci, že ráno je potřeba cvičit *pránajámu*. Tou se udrží dobrý krevní oběh, krevní tlak, zmizí arytmie srdce, astma, bolesti zad, bolesti krku. Všechno bude mít pod kontrolou. Toto je poznání svobodné mysli. Když chce, naladí se na společnou mysl, protože je OSVČ.

Když je mysl otrokem, je pro ní ranní spaní nádherné. Nejlépe se spí v osm. Budit se v deset hodit, ale v devět muset být v práci, to je první otroctví. Spaní do osmi je nádherné, druhé otroctví. Ve dvanáct večer si dát kachnu je také super. Ve dvanáct večer si dá člověk večeri, pak tři piva, dvě hodiny

pracuje. V pět hodin si jde lehnout, v osm přijde tvrdé chrápání, ale současně i budíček. Tak je člověk otrokem úplně všeho. Otrokem kachny, piva, spaní, v devět hodin nástupu do práce. Tělo je zhroucené a nemůže pro to dělat nic. Když je mysl svobodná, je tam poznání a poznání se realizuje. Je to nepřipoutanost. Je to dodržování zásad života. Život vyžaduje každé ráno pránajám, rozcvičení, teplou snídani, promluvit si s rodinou, s dětmi, manželkou, manželem, oškrábat z auta sních a jet do práce.

Dodržení času a prostoru.

Samozřejmě volba času a prostoru v jakém čase a kde mám být, v jakém prostoru mám být, s kým být, s kým mám žít, to je má volba, to je mé rozhodnutí, to je mé poznání. Tento člověk je fajn, tento člověk je hnusný, to je mé poznání. Tady mám svobodu. Vybírám si, co chci, ale když jsem v určitém čase a prostoru tak musím konat to, co jsem si rozhodl.

Konání nezavazuje. To konání nepřináší žádný smutek, to konání nepřináší žádnou radost, to konání přináší spokojenost, že jsem udělal, co jsem chtěl. Takový styl života je plnohodnotné osvobození mysli. Použití plnohodnotného poznání. Dnes se ale setkáváme s jinou situací. Lidé mají jiné poznání a realizaci a k tomu není žádné ale. Když jdou dvě kamarádky na kávu, vysypou celé poznání, aby to druhý praktikoval. Jedna z nich si přečte knížku o pěti Tibetánech a hned své kamarádce říká, že to musí také dělat. Kamarádka si také přečte jednu knížku, nebo absolvuje nějaký kurz ájurvédy a hned poučuje, že je potřeba dělat *pránajámu* a vařit jídlo na

čonku. Někdo absolvuje kurz a druhý to hned má také dělat. Sami nepraktikujeme, ale druhým radíme. Vědomí není pro nás samotné, pro nás je otroctví. Pro druhé jsou rady o svobodě. Takhle ne, to je špatné.

Posbírané poznání a vědomosti je zapotřebí nejdříve praktikovat sami na sobě. V první řadě praktikuji sám. Konám to, na co svobodná mysl přišla. Co poznala. Co jsme poznali, a co konáme. Až to otestujeme, získáme zkušenost, a to nás někam dovede. To je absolutní svoboda.

Když něco děláme jen proto, že nám to řekla kamarádka, jsme jejím otrokem. Proč to děláme? To ví kamarádka, ne my. Tak je to špatně.

Sami musíme vědět, co děláme, proč a jak.

Ať je mysl svobodná, ne podle rad druhých. Rady jsou jen informace, to nejsou pravdy. Co vám vyprávím, to není pravda. To jsou pouze informace a pravdu tomu dáte sami. Vlastním rozumem, přemýšlením, uvažováním, vlastním rozhodnutím. Buď pak řeknete, že je to pravda nebo hloupost.

Lidé dnes mají v hlavě rádi flash disk (externí paměť). Namontují si ho do hlavy a když je třeba mluvit, tak říkají, že v časopise bylo napsáno, že máslo z burských oříšků podporuje tvorbu rakoviny. Když to uslyší někdo druhý, hned řekne, že slyšel, že kravské máslo je karcinogenní. A tomu říkáme vědomost. Pravda.

Každý vypráví tak, že přenáší informace od A do B. Někdo něco říkal, někdo něco ukazoval. Viděli jsme to na TV Nova a

proto je to pravda. Naše pravdy jsou to, co říkal profesor, RNDr. nebo ING. Kdo to je, kdo to říká, jestli je to na křídovém papíru, jestli to vydal Londýn nebo New York. To je v dnešní době potvrzení pravdy. Vlastní přemýšlení, rozum, pochopení, vlastní zkušenost není žádná. Vždy se nosí zprávy na flash discích, hovoří se o tom, a pak jsou všichni moudří. Protože mají několik odněkud zkopírovaných flash disků. To je dnešní doba. To je konzultace, to je moudrost, to je chytré. Vyloženě obráceně.

Na pravdu přijde člověk tehdy, když jakoukoliv informaci prověří a prožije. Pak už nemá zapotřebí říci, že to řekl světec, TV Nova, profesor, nebo, že to bylo napsáno v časopisu ELLE. Není to potřeba říkat, protože je to vyzkoušené a zažité.

Aby měl člověk svobodnou mysl, která poslouchá svého šéfa, který se jmenuje vědomí, vědění, poznání, a každou informaci zpracuje, přemýšlí o tom, neustále si to pamatuje a vede své konání. Ve všech aktivitách vidí proces. Dítě pláče a on ví, že pláč je jeden proces.

V každém procesu je záměr toho, kdo ho vede. Kdo vede pláč? Proč dítě pláče? Je nějaký záměr, nebo nějaký nástroj k tomu, proč pláče? Je nějaké úsilí, které vede k tomu, aby mohlo plakat. Pak pláč trvá a nakonec umře. Pláč není. Pozorování procesu je pokorný vědomý přístup. To vede k pochopení. Co znamená pokora? Odpoutanost, toleranci, vděčnost, mír, respektování, člověk je bez emocí, jeho mysl je klidná a necítí strach. Nám se ale nelíbí, když dítě pláče. Tak mu dáme čokoládu, aby neplakalo. Nerozumíme tomu, proč pláče. Jen se

nám pláč nelíbí. Zabouchneme dveře za pláčem a necháme ho s čokoládou. Takový styl, taková mysl, taková osobnost je ignorant. Nevědomý, hloupý a nežijící pravdou. Je otrokem své myslí, kde není vědomost. Ájurvéda říká, žít vědomě.

Poznáním žití vytvářet zkušenost, esenci svého konání. Je potřeba držet se své pravdy. Tím není člověk otrokem, protože moc dobře ví, kudy vede jeho cesta.

Poznání by mělo být guru člověka.

Každý člověk má svého gurma v hlavě. Ať je poznán, ať je rozum a pochopení. To je první zásada společného života. Neustále vidět v každém procesu záměr, úsilí, ingredience, dopředu výsledek. Při setkání s nějakým člověkem poznáváme o koho jde, jaký má záměr, jak vystupuje, co má v hlavě, jaký má proces, jak co dodržuje, jak se chová. My nemilujeme člověka, my milujeme jeho přístupy.

Člověk se mění. Nádherná lesklá pleť v sedmnácti letech se v sedmdesáti mění na vrásky, shrbená záda, nestabilní nohy, propadlá ramena. Ale v sedmnácti to nebylo. My nemilujeme tělo. Tělo je stále stejné, ale časem se změní. Milujeme chování člověka.

Když se změní chování, už ho nemilujeme. V sedmnácti se nám líbí kluk se širokými rameny, který má jistou řeč. Zamilujeme se do něj. Pak ten kluk, který měl ramena a stále stejné tělo, má každý den v sobě dvanáct piv. Každý večer pivo. Najednou už nemá moudrost a horko těžko mluví. Když promluví zeptá se, kde je otvírák. V tu chvíli už neříkáme, že ho milujeme. Ale je to stejný člověk, kterého jsme milovali.

Milovali jsme jeho chování. Protože se změnilo, změnilo se i naše chování. Takto je chování pro lidskou mysl podstatné. V ájurvédě je toto chování hodně zdůrazněné a je považované za klíčové pro proces života.

Jaké je chování, podle toho je společnost. Podle toho je rodina. Podle toho je od rána do večera nálada, spánek, dýchání, podle toho bije srdce, podle toho se vytváří pocit.

Pro zdraví teď najednou hledáme ájurvédu. Jen kvůli tomu, že máme zdravotní potíže, si najdeme ájurvédu. Ájurvéda se ptá: Kdopak tu nemoc přinesl? Přivezla jí služba PPL nebo Česká pošta? Kdo jí přinesl? Tu nemoc přinesla nevědomost a chování. Prohrála vědomost a tím se změnilo chování. Tím se změnily hormony, enzymy, tkáně, orgány, celé tělo.

Příčinou většiny nemocí je naše psychika. Jsou i některé nemoci, které způsobí například změna počasí, kousnutí pavouka, hmyzu, použití jedu a podobně. Tyto zdroje nemocí jsou ale minimální. Většina nemocí má původ v našem chování, které vychází z našeho rozumu. Z našeho rozumu, které vychází z našeho poznání.

Takto ájurvéda popisuje lidi, kteří trpí. Ale lidé netrpí, trpí chování. Člověk ne onemocní, onemocní chování. Záměry, vlastnosti mysli, ty onemocní. Mysl a funkčnosti mysli jsou v ájurvédě detailně popsány. Chování je projev. Projev vlastností mysli. Vlastnosti mysli, které jsou neustále stejné. Akorát jejich nevědomostí se předávkujeme. A to předávkování vlastností změní chování.

Každý člověk má hlad. Hlad je přirozená vlastnost člověka. Když někdo přinese dort, nechá ho v kuchyni a na chvíli odejde, Govind ho uvidí a myslí si, že se bude rozdělovat mezi 10 lidí a že on dostane jen malý kousíček. Nikdo to teď nevidí, tak si jeden kus zastrčí oběma rukama do pusy a kus ještě schová, aby to nikdo nenašel. Hlad je v pořádku. Ale to množství, kdy sníme celý dort a ani nikomu nenecháme, v pořádku není. Ale poděkuji, že byl moc dobrý. Tu dávku si určuji sám. Hlad není špatný, ale ta dávka, kterou se člověk uspokojí, může být špatná.

Radost, spokojenost, hněv, vášeň, touha, připoutanost, sobectví, chamtivost, jsou samozřejmé. Jsou to vlastnosti mysli. Z toho se nedá absolutně osvobodit, ale určitá dávka je správná a dobrá.

Předávkováním hněvu, vášně a sobectví se chování zhroutí. Společnost se rozpadne, rozpadne se rodina, kolektiv, tělo, orgány, tkáně. Zůstane jen sobectví, chamtivost, chtivost, touhy, vášně. Vše je předávkované. Předávkovaná část mysli je z daleka vidět právě z chování.

Teplota je výborná věc. Tak v domě zatopíme, uvaříme jídlo. Ale předávkováním tepla spálíme dům, jídlo i kotel.

Určitá kombinace vlastností mysli je pro proces ideální. Sůl je výborná věc, když máme půl lžičky do svého celého jídla. Ale když přidáme jednu celou lžičku soli místo cukru do kávy, káva nebude k pití.

Stejně tak, když se sobectví, chamtivost, chtivost v mysli

předávkuje, tak s tím člověkem partner nemůže žít. Sousedí ho ignorují a děti s ním nemohou být, protože dávka těchto vlastností je silná. Není přiměřená. Mysl má své *guny*, vlastnosti v optimálním množství. V určité kombinaci je to pro proces akceptovatelné, i pro společnost, pro mysl, harmonii, rodinu a proces zdraví se udržuje.

Kontaminovanou a předávkovanou vášní, hněvem, touhou, připoutaností, sobectvím a žárlivostí se proces rozpadá. Proces stárne a proces zahyne. Což ale není cílem úmyslu procesu. Cílem našeho života je žít.

Ale abychom žili, je třeba mít vyvážené ingredience mysli. Vyváženou vášně, hněv, sobectví, připoutanost, žárlivost, hněv. Naopak, když poznáváme, že pro někoho je půlka lžičky soli příliš, tak ji ubereme.

Když je hodně vášně nebo hněvu, stáhneme je. Když je žárlivost, nespokojenost, připoutanost, stáhneme je. Ještě snížíme dávku, když zjistíme, že pro naši společnost, rodinu, tělo, okolí, ta dávka, kterou používáme je příliš. Mne nezajímá dávka, mne zajímá rodina, společnost, tělo, zdraví. Proto tu dávku upravím. Upravením dávky se zase vše sloučí. Proces naběhne na svůj režim a zase vše funguje.

Otázka: Jak mám ubrat množství určité vlastnosti v mé mysli?

Je to úplně stejné a snadné. Jak jsme si to nabrali, tak ubereme. To znamená, poznáním, připomínáním, vzpomínáním, přiznáním, uvědoměním a zapamatováním.

To je vědomá náprava poškozeného procesu, poškozené společnosti, poškozené rodiny, poškozeného těla, poškozené tkáně. Příčiny, které překáží ozdravení procesu se utáhnou a odstraní. Tato kapitola, kde ájurvéda vypráví, jak se chování stává příčinou poruchy systému, se nazývá *VIHÁR*.

Je to jen úvod. Ájurvéda popisuje od rána do rána, jak by člověk měl dodržet svůj režim v rámci chování, jak se chovat k partnerovi, k dětem, sousedům, přátelům, veřejnosti, společnosti, k sobě.

Tyto všechny důležité body jsou v ájurvédě dobře rozpracované.

Pro rozkódování a vysvětlení *viháru* existuje mnoho pojmů. V tuto chvíli se tomuto tématu nemůžeme věnovat, protože nemáme tolik času. Téma vyžaduje hromadu slov a toto je jen takový průlet, seznámení se s ájurvédou.

Za šestadvacet let co jsem v Čechách jsem zjistil, že lidé tady nemají žádný problém. Ani s jídlem, bydlením, oblékáním, auty, ani botami. Každý má desetinásobně více než by potřeboval. Když se otevře skříň a spočítají se ramínka, kolik je tam hadrů, tak je to 30x až 50x více, než mají lidé v Africe nebo Indii. Tam mají jen jedny sandály a nosí je tak dlouho, dokud se už nedají opravit. Tady máme pro každou příležitost jiné boty, v kombinaci s různými šaty. S tím nemá Česká republika problém, je blahobyt. S čím má ale tato společnost problém, je chování. Byl jsem v šoku, když jsem zjistil, kolik

je tu rozvedených rodin. Neuměl jsem pochopit, proč. To nemají co jíst a proto se rozvedli? Nemají kde bydlet, nebo co oblékat a proto se rozvedli? Ne, rozvedli se, protože jejich extrémní dávky sobectví, žárlivosti, vášně, já, svůj a můj, připoutanosti, je přespříliš. A ta dávka roztrhává rodinu. Velkorysost je nulová, nulová je tolerance, vděčnost, respekt.

Pak samozřejmě spolu dva lidé nemohou vydržet v jednom bytě. To je to, co lidem v západní kultuře chybí. Vděčnost se počítá. Já jsem ti dal kytičku na vánoce, co mi dáš ty, když mám za chvíli taky narozeniny? Co mi dáš? Když nic nedáš, tak jsi zlá, tak s tebou nic společného nechci mít. Tomu se říká: „JÁ daruju.“ Ještě napíšu, kolik jsem dala, kdo kolik mi vrátil. Nejen to. Mám dítě, o které jsem se JÁ sedmnáct let a čtyřicet dní a tolik hodin starala a teď se musí starat ono o mne.

„JÁ jsem do něho investovala 2740 tisíc korun a ty mi nepřineseš ani flašku vína. Dala jsem ti desatery kalhoty, a ty mi nedáš ani šátek. Ty jsi skrblick, ani nic nedáš. Podívej, kolik jsem dala, všechno to mám napsáno na seznamu.“ To je vyúčtování daru.

Lidé v Evropě nejsou nemocní kvůli hmotným příčinám, jsou nemocní díky psychickým příčinám. Evropská vyspělá kultura je hladová a jejím deficitem je chování. Vášně, hněv, touha, připoutanost a sobectví hodně převažuje. Lidé jsou velice chudí v toleranci, vděčnosti, respektu i soucitu. Tito lidé jsou strašně chudým národem. Chudou kulturou.

Jsou bohatí v eurech, v korunách, oblečení, botách. V tom je jejich bohatství. Ale chování je příčinou nemocí.

Často se setkávám s lidmi, kteří říkají, že trpí nemocemi. S hrůzou zjišťuji stále stejnou příčinu - chování.

Chování se stává příčinou, a to chování si nevymýšlí lidé sami. To ta společnost, která ani jinak nedá. Pořád jen nabízí.

Dědeček, babička, maminka, tatínek, škola, učitelé, přátelé, všichni učí stále stejnou věc. „Buď sobecká, netoleruj, buď chamtivá, chtivá, žárlivá.“ Na koho se člověk podívá, tam jsou rady a porady. Ani přátelé, ani škola, rodina, nikdo to ani jinak neučí. Ať každý člověk je bohatý, v sobectví, chamtivosti, chtivosti a z toho ať má palác. Z toho ať má narvané trezory. Pak je samozřejmě cesta ke šťastnému životu, k lásce, k soucitu zarostlá plevelem a vysokými kopřivami. Ani se nedá projít. Je zastaralá, nepoužíváme ji. Mysl je pod tlakem. Je to předávkování soli v kávě. Máme pít kávu, kde je místo cukru sůl. To se nedá pít. Ájurvéda říká hodně i o tom domečku, i o těch šatech. O tom také mluví. O tom tady nemusíme mluvit, protože toho je tu nad poměry. Ájurvéda mluví o chování, o jídle, o cvičení.

Evropská hlava je vysoce vyvinutá, přemýšlivá, inteligentní a považuje většinu parametrů za samozřejmost. Ale o chování poněti nemá.

Proto by bylo dobré, aby tato kapitola o poznání a rozumu byla touto vyspělou kulturou zahrnuta do rámce své výchovy.

Kdyby se evropský člověk uměl chovat, tak by byl skoro nesmrtelný, protože mu ostatní věci nechybí. Je příkladem pro bohy. Jedinou věcí, co tady chybí je chování.

Myslím, že ti kteří začali s ájurvédou dříve nebo později, po

několikerém přečtení, poznání, poslouchání, určitě jednou dojdou k nápravě chování, a nastaví se blahobyt ve zdraví, v těle a v životě bude úspěch.

Nám nic nechybí. Chybí malá vděčnost, chybí tolerance, respekt. Není toho moc, co chybí. Velkorysost nemít zcela na nule. Když je prázdná nádrž, pak se ani nedá auto nastartovat.

Ájurvéda není o medikamentech, bylinkách, procedurách nebo masážích. Ájurvéda je o celkové funkci procesu života. Co chybí dodat, aby fungoval lidský život?

Někdy je potřeba něco opravit i na hmotné úrovni. Když člověku na jaře nebo na podzim vyschne kůže, je třeba tělo promasírovat. Když je hlad, je potřeba se najíst. Když je člověk unavený je potřeba si lehnout. To jsou samozřejmé věci. Když jsou zácpy, je potřeba udělat klystýr. Když je zadušený hrudník, přijde na řadu zvracení. Když nefunguje žaludek, vypláchne se zažívací soustava. Je potřeba dát si nějaké bylinky, medikamenty, opravit hmotné části těla. To je na místě. Je to samozřejmé. Stačí to udělat jednou a je to na věky. Ale pokud se nezmění chování, jsou zdroje trápení neustále zapnuté. Jako když vytíráme podlahu a máme prasklý vodovodní kohoutek. Můžeme vytírat jak chceme, můžeme vytírat i americkou houbou a stačit to nebude. Protože kohoutek bude stále téct. Ale pokud tomu budeme rozumět, budeme instalatěři, kohout zastavíme a vytírání nebude potřeba. Přijdeme druhý den a vše bude vyschlé. Jestliže je zdroj poruchy v procesu zdraví v chování musí se zastavit. Musí přijít rozum. Je potřeba hmotná náprava, ale rozhodně to

nebude znamenat celou opravu. Ájurvéda se věnuje procesu. Proces je v rukách záměru myslí, vědomí. Hmoty jsou pouze nástrojem, vyjádřením své vlastnosti. Ájurvéda učí o nemocech, léčbě, procedurách, masážích. To je její součástí. Ale toto jsou jen ty hmotné úrovně. Příčinná úroveň je záměr, mysl, zkušenost, čím jsme přesvědčeni a podobně.

Otázka: Jezdím už nějakou dobu do Afriky a díky tomu, že jsem se tam setkala s tou největší chudobou, tak mám problém s touto společností, o které tady hovoříme. Až mi to překáží, protože já to špatně snáším. Ti lidé, kteří mají úplně všechno a neumí nic jiného, nemají vděčnost ani pokoru. Neumí si ničeho vážit. Tak jsem ráda, že to není jen můj pocit. Že to není vykořeněnost, ale že to tak je.

Pokora není samostatné slovo. Je to jedno slovo o pár písmenkách, ale je to občanský průkaz člověka, který řekne, kde bydlí, kde se narodil. Je to kompletní zpráva. O čem tento průkaz vypovídá? O chamtivosti, chtivosti, respektu, vděčnosti. Pokora je klíčem k úspěchu člověka. Úspěchu poznání. Úspěch neznamená vydělané dva milióny korun.

Říká se tomu *vinaj*. Člověk může mít pokoru tehdy, když uřízne svou hlavu. To znamená, že JÁ to nejsem. Jsi jenom TY. Je to jenom ten druhý. JÁ to nejsem.

Ve všech kulturách je běžný pozdrav. První setkání začíná s pokorou. Jako pozdrav používáme: dobrý den. V různých kulturách se používají různé pozdravy. Muslimové používají alejkum salam. Ve védské kultuře je také pozdrav.

Ten pozdrav je *namasté*. *Nam* znamená, já už jsem na zemi a *asté* znamená před vámi. To znamená, jen vy jste, já nejsem.

Když manželka řekne manželovi *namasté*, já to nejsem, jen ty jsi, ani nemá nárok říci, dej mi peníze na nákup. Jestli mi to dáš, to jsi ty, jestli nedáš, to jsi ty, já to ani nepotřebuji, ani to nejsem. Manžela musí samotného napadnout, že lednička je prázdná a musí dát peníze, aby se mohlo nakoupit. Drahá *namasté*, já také nejsem, jenom jsi ty. On vytáhne peněženku a řekne: „Tady máš peníze.“

Manželka vezme peněženku a řekne si, co z peněz všechno musí zaplatit. Benzín, elektřinu, plyn. Zbude 150 Kč na týdenní nákup. Původně si chystala seznam, že si potřebuje koupit boty k modrým šatům. Nakonec řekne, že na to peníze nebudou a nic nechce. Radši koupí brambory. Manželku toto automaticky napadne. Když ona bude cítit vděčnost a pokoru k manželovi a manžel k ní, není možné, aby se takové manželství roztrhlo. Takové manželství bude mít touhu žít i v dalším životě stejně. To je ta tolerance a respekt. Jen ty jsi, já to nejsem. Je to ohromná věc, ale hodně náročná.

V některých kulturách je tato praxe dodnes velice živá, i když se západní vítr rozšiřuje po celém světě a dostane se i do Afriky. My umíme a známe můj a moje peněženka, moje kreditní karta, můj výdělek. „A co máš ty? Svě si schovám a použiji tvé.“

Je to myšlenka na svůj úspěch, své naplnění chuti, na své zájmy. Tam je kořen. Kamarádka kamarádce vynadá, jak se to chová, že z manžela musí taky něco mít. Že manžel musí

zaplatit všechno, pokud jí miluje. Takové jsou kamarádky, taková je rodina, taková je maminka, dědeček, takoví jsou příbuzní i přátelé. Oni neřeknou, aby mu dala co on chce. Manžela má ráda, tak o co jde? Chce dům, tak ať mu dá dům. Když se člověk narodí, ještě ani nemá své jméno. Co je člověk zač? S čím přijde na zem? S nahotou a s nahotou i odchází. Co je předmětem trápení? Byt, dům, auto? Kolik je takových kamarádů, kteří to svým kamarádům takto vysvětlí? Jen člověk dostane doporučení, ať se podívá na Paragraf číslo 3 Občanského zákoníku, kde je napsáno, že manžel musí dál manželce půlku majetku. Jakmile to neudělá, hned je potřeba předat věc právníkovi a rovnou k soudu. Tím si manželé doma udělají ještě větší peklo. Vytvoří se velká propast. Takové jsou naše rady a porady. Je to nevědomost. A to je smutné.

O pokoře není řeč. Pokora přijde tehdy, když člověk sám sebe poznává. Kdy poznává, co je život, co znamená, co je mysl, co znamená duše, *samskára*. Když nepoznávám své, jak mohu poznat druhé?

Když poznávám své sobectví, tak vidím sobectví druhých. Jako zloděj. Moc dobře zná další zloděje. Nejlepší policista je nejlepší zloděj. Má to zažité.

Nejdříve je důležité rozpoznat své zájmy, své vlastnosti, své chování. Pak máme šanci, dívat se okolo a někde se projevovat. Člověk se projevuje jen v tom, v čem má ve své zkušenosti, v čem si je jistý. Je nutný osobní trénink. Nejprve je potřeba rozpoznat teorii a postupně jí převádět do praxe. Žít s tím.

Čím více člověk přichází k poznání, tím více je sám.

Čím více poznává, že všechno je hmota, tedy i radost, tělo, bolest, tím více hmotu, všechny ty věci odpuzuje. Zjišťuje se samozřejmost. Když rozpoznáme psa, stačí piškotky a bude hýbat ocáskem. Když nepoznáme, že jde o psa, krmíme ho rajčaty. My máme rádi rajčata, tak pes je také musí jíst.

Pokora není samostatné slovo, je propojeno s více výrazy.

Jde tedy vždy o praxi vlastního života, vlastního rozumu, vlastního citu. Není to daleko. Jsme obklopeni společnostmi a vše můžeme hned vidět. Často lžeme. Neříkáme pravdu. Věci buď říkáme nebo neříkáme s nějakým záměrem. Na někoho se usmějeme a něco pěkného řekneme, protože chceme, aby za námi dotyčný zase přišel. Je potřeba rozlišit, k jakému záměru jsou slova napojená. Jestli jsou napojená k sobectví, radosti a podobně. V každém vyjádření, mluvení, konání je vidět záměr. Ten je vidět rozumem, který vidí. Oči to nevidí, uši to neslyší. Záměr je vidět pouze a jen rozumem.

Ti, kteří věří slovům, pohledům, pachům či dotekům, nemají ponětí, co je záměr.

Zjistit záměr je jen v rukách rozumu. Rozum druhého člověka se nedá poznat, není vidět. Je to neviditelná záležitost. Jen poznáme, když se nějak projeví, když promluví, když se pohybuje, když něco udělá. Tehdy poznáme záměr. Do té doby záměr poznat není. Ájurvédař ale záměr vidí. Pro ájurvédaře je důležité vidět záměr.

Když něco vyjadřujeme, neříkáme záměr. Nějak jinak to zakroutíme. Dá se říct: „Margit, ty jsi moc hezká holka, moc

hodná holka.“ Slova takto vykrouším, protože chci, aby zítra přišla. Ne, aby zítra nepřišla. Když jí řeknu, co to hrozně hnusného a smradlavého uvařila, že se to nedalo jíst, bude to se záměrem, aby už zítra nepřišla. Něco říkáme, nějak se tváříme. Čtyřicet hodin denně se falešně chováme podle našich záměrů. Záměry nejsou přímočaré. Vždy se přizpůsobujeme.

Když má dotyčný rozum, intelekt, *buddhi*, tak se jenom usmívá, protože ty záměry vidí. Jako maminka u malého dítěte, kdy ví, že už bonbónek dala do pusy, i když mu to zakázala. Přesto si ho vzala a lže, že ho nejedl. Přitom ho má na jazyku. Myslí si, že když zavře pusy, nebude to vidět. Lidé si myslí, že všechno schovají. Ale nemají ponětí o tom, co je rozum, co je intelekt. Před intelektem se nedá nic schovat. Ájurvéda je intelekt. Ájurvéda je obor pro intelekt, rozum a nedá se nic skrývat.

Můžeme si něco myslet, ale před rozumem se nic neskryje. Jako malé miminko, které může dělat před maminkou co chce, ale ona všechno pozná. Dítě si může myslet, co chce, ale maminka zná skutečnosti, zná záměr dítěte.

Tak je to i ve společnosti. Pro intelekt, rozum je vše odhaleno. I vědomost je odhalena, i mysl je odhalena, i čas a prostor je odhalen, všechno je odhaleno.

Tu schopnost máme. Můžeme ji použít. Čas máme jen jeden a dvě věci na jeden čas se nevejdou. Buď máme rozum, nebo přiblblou mysl. Obě varianty se nevejdou. Raději používáme přiblblou mysl. Alespoň to ochutnáme, protože rozum ani intelekt žádnou chuť nemá. Mysl ano. Ale právě díky její chuti

je snadno odhalena. Rozum svou chuť nemá. Proto se nedá odhalit. Rozum se dá odhalit rozumem, intelekt se dá odhalit zase jen intelektem. Mysl je odhalitelná.

Používám jen česká slova. Ve chvíli, kdy se začnete věnovat ájurvédě, józe a filozofii, nevyhnete se sanskrtským slovům. Jedno písmeno znamená jedno slovo a jedno slovo má hodně významů. Moc se to nedá překládat. K porozumění objemu skutečné ájurvédy a jógy je třeba znát obsah slova. Stačí jedno slovo a známe celý proces.

Můžeme říci, že je v lahvi z Plzně dvanáctistupňové pivo, po kterém se motá hlava. Ale stačí říct dvanáctka a hned tomu takto rozumíme. Takto se používají sanskrtská slova.

Při tomto krátkém průletu ájurvédou jsme se dívali trochu na historii, trochu na způsob, jak ájurvéda považuje existenci všeho za proces. Každý proces má svůj záměr a podle záměru se vybírají prostředky a ingredience. Ty vždy, když jsou potřeba k akci, ukáží své vlastnosti. Ukazování vlastností je projev procesu. Takto běží proces, existence, život. Vaření je proces a záměr je vařit. V záměru už je, že chci vařit krupicovou kaši. V záměru už je sladkost, v záměru už je teplé. Je tam čokoláda, v záměru je i máslo, které promastí. Kaše je pak mastná, sladká a teplá. To byl záměr. Podle záměru se začínají vybírat ingredience, které mají požadované vlastnosti (*guny*). V tomto případě teplý, sladký a mastný.

Když otevřeme ledničku, vidíme tam maso, vejce, zeleninu, ovoce a mléko. Co je v záměru? V záměru je krupicová kaše. Nesáhneme na maso, na vajíčka ani na zeleninu. Sáhneme po

lahvi mléka. V kuchyni je dřez, myčka, sporák, vaříč. Použijeme vaříč, nehledáme myčku. Sporák je v záměru vaření, protože je to zdroj tepla. Pak hledáme nádobu. Jsou tam hrnce, talíře, lžičky, vidličky, nože, prkýnka. V kuchyni je spousta věcí, ale hledáme nějaký wok, který může udržet mléko, následně krupicovou kaši. Nalijeme tam mléko, přidáme krupici, zapálíme hořák na sporáku a vaříme. Mléko se projevilo svou tekutostí a mastnotou. Krupice se projevila nafukováním a měkkostí. Mléko se zahustí. Celou dobu bylo mléko studené, uzavřené v lahvi, ale když přišel záměr, že bude krupicová kaše, mléko se aktivovalo a ukázalo se. Krupice se aktivovala, sporák se ukázal a projevil se. Vařečka se objevila a hýbala se. Talíř se projevil, leží na stole a čeká, až se na něj nalije krupicová kaše.

Každá věc, každá hmota má své *guny*, tedy vlastnosti, které se projeví, když je nějaký záměr.

Sporák se vypnul a krupicová kaše se snědla. Vše vypadá stejně, jako před tím, než proces začal. Materiály jsou věčné, jsou stálé. Záměr je jen někdy. Kuchyň je stále, člověk, který vaří je stále, ale krupicová kaše je jen někdy. Není každý den a každou chvíli. Je jenom někdy. To někdy má určitý čas. Každý proces, nejen krupicová kaše, ale i život, smutek, radost, štěstí, neštěstí, úplně všechno jsou procesy. Tak se namícháváme. Cítíme se šťastní, když jdeme na záchod a je tam uklizeno, navoněno a prkénko je přikryto hygienickým papírem. To dává pocit radosti. V jiném případě jdeme na záchod a prkénko je špinavé, všude je smrad, chybí světlo a létají tam komáři. V tomto případě radost nemáme.

Kdo nese tu radost? WC papír, čistota, vůně? Tím se radost vytvoří, ale radost je někde jinde. Ty věci dělají radost. Ty věci nejsou nic. Jsou to jejich *guny*. Mouchy, moli, komáři na záchodě. Jejich *guny* jsou nevyhovující.

Ale jejich *guny* budou vyhovující, když se udělá na zahradě kompost. Bio odpad se rychle rozloží.

Guny, vlastnosti jsou vyhovující nebo nevyhovující. Jana je tělo, triko, brýle, vlasy. Ale otázkou je, jestli je to vyhovující Jana. Jana je dobrá, Jana je špatná. To jsou její *guny*, její vlastnosti. Jestli jsou vlastnosti vyhovující, je kamarádka, jestli jsou vlastnosti nevyhovující je ošklivá, nepříjemná a nechci s ní mít nic společného. Když jí uvidím, odbočím do vedlejší ulice. Když zazvoní u dveří, neotevřu. Nechci s ní mluvit, proč? Kvůli jejím vlastnostem, *gunám*. Vlastnosti jsou to, co se nám líbí nebo nelíbí.

Když je nějaký tatínek, učitel, řidič, dělník, údržbář, to není člověk, to jsou jeho vlastnosti. Ty vlastnosti si vybíráme, podle nich si vybíráme, je to dobré nebo je to špatné. Ty dobré vyhovují, ty špatné nevyhovují. Čemu? Našim záměrům. Celou dobu, celý život.

Guny, vlastnosti nejsou viditelné. Viditelná je hmota. Vodu vidíme, vlhkost nevidíme. O vlhkosti se domníváme. Oheň vidíme. Ale jestli je teplý, laserový, studený, to se domníváme. To smysly nevnímají, jen kalkulujeme. Vidíme kámen, ale jestli je lehký nebo těžký, to nevidíme. To odhadujeme. V hlavě máme kalkulačku, vnímáme předměty a jejich vlastnosti. Taháme je z paměti, vzpomínáme na své zkušenosti a

odhadujeme vlastnosti. Jejich vlastnosti.

Tato část, přemýšlivá část myšlení vyžaduje zkušenosti a přítomnosti předmětů a zkušeností, kterých máme velkou zásobu. Voda je mokrá, oheň je teplý, kámen je těžký, Jana je podvodnice, Jana je dobrá a velkorysá. Tu zásobu zkušeností, kterou máme, to je zásoba vědění, zásoba poznání, zásoba zkušeností. Jak se ta zásoba vytváří? Vytváří se naším konáním. Z toho, co konáme, získáváme zkušenost. Co ta zkušenost je? To je esence konání.

Dvacet let pracuje žena v obchodě jako prodavačka. Má v hlavě dvacetiletou zkušenost. Když dostane příležitost někde vyjádřit co znamená prodávání, balení zboží, poznávání zákazníka, přidání mašličky, tak prodavačka hned ví, jaké jsou možnosti, jaké jsou druhy. Od A do Z se její dvacetiletá zkušenost odhalí, celý proces prodávání.

Člověk, který nikdy v životě za pultem nestál, nebalil nikdy žádné dárky, nedíval se na zákazníka, ten člověk ve své zkušenosti nemá prodávání a tyto znalosti. A když stojí před tím, že má něco prodávat, tak samozřejmě neví, jak se to dělá, kolik má vrátit a podobně. Podá zákazníkovi igelitovou tašku, aby si do ní dal zboží. Zákazník hned vidí, že ten člověk nemá žádnou zkušenost s prodáváním. Že je to jen náhradní prodavač.

Neorientuje se, nemá zkušenost. Jaké má člověk zkušenosti, podle toho reaguje. Co je potom výzvou do života? Vytvářet zkušenosti poznáním, kde jsou takové kvality, že jednoduše univerzálně a vždy odhalí jakoukoli situaci. Jeden člověk v

jednom životě nemůže mít zkušenost ze všeho konání, které existuje na zeměkouli. Jana létá do Afriky letadlem, ale neví, jak vypadá kabina pilota. Možná to ví z filmu, jak se vzlétá a jak se přistává. Neví ale jaká tlačítka ovládat. Pilot zase neví, jak se usmívají chudé nahaté děti na stromech.

Vědění má mimořádnou schopnost a exkluzivní vlastnost. Vědění je schopné mít zkušenost na počkání. Všichni lidé nemohou mít všechny zkušenosti, ale vědění je schopné tu zkušenost mít na počkání. To je vlastnost vědění.

I když člověk v životě něco nedělal, není pro něj problém cokoli dělat, když má vědění. Vše dělá tak, jako by byl zkušený, protože má vědění.

Co je vědění, tomu se říká vědomost, poznání, *gján*. Poznání tajemství funkce, poznání tajemství procesů. Poznání tajemství existence. A proto díky takové schopnosti, člověk jen zauvažuje a hned ví, jakoby to dělal každý den.

Jíme krupicovou kaši a z toho automaticky vyplývá, že půjdeme i na záchod. Takto je to u každého člověka. Sní krásně voňavé jídlo a pak jde na záchod. Stolice už nevoní. Vědění a poznání člověka je tady dostačující. Ví, že sní voňavé jídlo a stolice páchne. Jak dojde k té přeměně? Co všechno musí proběhnout, aby se tento proces uskutečnil? Mudrci, kteří toto vědění dostali na dlaně, popsali celou trávicí soustavu, aniž by museli provádět pitvu. Viděli rostlinku, její chování a už věděli, jakou má vlastnost, co bude dělat v žaludku, co bude dělat v cévách, v játrech, v tlustém střevě. Už poznali vědění. Znalost je takováto věc. Když se dnes zeptáme, co je to znalost,

dozvíme se, že je to české slovo.

Informace, zkušenost a znalost chápeme takto. Znalost přichází ze zkušenosti. Vědění nevyžaduje znalost, nevyžaduje zkušenost, nevyžaduje informaci. Jak to jde bez zkušenosti? Tak, že člověk zná zásady fungování vesmíru.

Krejčí zná nůžky, látku, šicí stroj a ušije vše, co mu přijde do ruky. Nepotřebuje žádnou zkušenost, protože je krejčí. Stačí šablona, hadr a je hotovo. Margitka je návrhářka a šije šaty. Zná tajemství šití. Zkušenost není potřeba i pro další nové modely. *Gján*, nevyžaduje zkušenost. Co je *gján*, který nevyžaduje zkušenost a může vědět? Je to takové know-how poznání procesu. Říkalo se tomu *jóg*. Dnes se tomu říká jóga. Na tomto tématu v pradávných dobách velice detailně pracovalo mnoho mudrců. Došli k závěru, že nic neexistuje.

Je to záhadný závěr. Nepochopitelný závěr. Jak to, že nic neexistuje? Existuje tento klacek, hadřík, křeslo, Govind, koberec.

Existuje stůl. Jak to, že někdo říká, že neexistuje? Asi přišel z Bohnic. Oni to říkají.

Vidíme koberec a vidíme, že existuje. Můžeme ho i nadzvednout. Člověk z Bohnic ale řekne, že to není koberec. To co vidíme je svazek bavlněných vláken, to není koberec. Koberec neexistuje, svazek vláken existuje. Tak řekneme, že existuje vlákno. Ale vlákno neexistuje, existují vlásky bavlny.

Řekneme, že je člověk blázen. Vlákno neexistuje ale vlásky bavlny ano? Ani vlásky z bavlny neexistují. To složení je C-H-

O-O-N, to je uhlohydrát. Jdeme tedy do laboratoře a vytáhneme poznámku z molekulární biochemie, že máme uhlohydrát. Ale člověk z Bohnic zase řekne, že uhlohydrát neexistuje, že je to sloučenina mnoha atomů. Z jaderné fyziky se vytáhne jeden atom a zase někdo řekne, že existuje. Člověk z Bohnic zase odvětví, že atom neexistuje, že to jsou protony, elektrony a neutrony. Někdo vytáhne elektron a řekne, že existuje. Elektron také neexistuje. Je to jen svazek mnoha strun. Ani struna neexistuje. Co tedy existuje?

Celá periodická tabulka prvků jsou jen atomy, elektrony a protony. Jejich různé skladby tvoří různé hmoty a vytváří svět. To je moderní pojem.

Dříve se říkalo, že ta nejmenší jednotka, ze které je sloučen celý vesmír je Brahma. Sice vypadá, že se vyznačuje různorodostí, je velmi mnoho různých hmot, ale ve skutečnosti je jen jedna věc. Vše je Brahma. Brahma je ta nejmenší jednotka. Vše ostatní jsou sloučeniny. Sůl je sloučenina, brýle jsou sloučenina. Všechno je sloučenina. Ingredience se poskládají a výsledek vypadá různě.

Pro tuto vědomost, pro toto vědění se nejsubtilnější ingredience nazývá Brahma, ze které je úplně všechno. Když člověk ví, že vše je sloučenina, nemá s jakoukoli sloučeninou problém. Margi je návrhářka. Zná jádro a umí poznat jakoukoli látku, ze které bude šít. Takto mudrci popsali hmoty. Je jen jedna, nejsou dvě. Jen jsou různě sloučeny. Jak se sloučeniny vytváří? Jak se z toho jednoho vyrábí úplně všechno?

Dáša si chce otevřít cukrárnu v Ostravě na náměstí. Pozve si

kamarádku a řekne jí, že bude otevírat cukrárnu. Poprosí, aby jí rozdala letáky v okolí. Co tedy Dáša udělá? Pronajme prostor, naaranžuje skleněnou vitrínu, dá tam tácy, připraví cedulky, v Makru koupí hromadu cukru, máslo, mléko a mouku.

Přijde do cukrárny. Různě zpracuje mléko na tvaroh, krém, šlehačku. Uvaří cukr, hustý sirup, řídký sirup, tvrdý karamel, smíchá a vyrobí dvacet druhů cukrovinek.

Přijde paní a kouká na dvacet druhů sladkostí. Pak zavolá kamarádce, že v Ostravě na náměstí je cukrárna, kde je dvacet druhů cukrovinek. Ty v tuto chvíli existují, každá chutná jinak, ale jsou ze stejných ingrediencí. Ingredience jsou stejné, ale každý kousek vypadá jinak. Proč? Je potřeba, aby lidé přišli každý den. Kdyby byla každý den stejná kulička na pultě, lidé by tak často nechodili. Takže v pondělí budou jiné sladkosti než v úterý a jiné ve středu. Už se projeví záměr Dáši, uspokojit každého člověka, ať je v šoku a vše si dá.

Proč se tedy objevují různé sladkosti? Protože je to požadavek lidí a zájem a úmysl Dáši. Najednou má Dáša novou knížku receptů, za které dostala ocenění. Každá hodina jiná sladkost a v knize je dva milióny receptů.

Takže úmysl a záměr, vytváří sloučeninu.

Záměr je jeden, ale aby se realizoval záměr, vyžaduje to mnoho podob, mnoho hmoty. Záměr je jen běhání. Míra se rozhodne, že bude běhat po letišti. To je jednoduchý záměr, ale realizovat to je těžké. Potřebuje bílé ponožky, leginy, boty, na zádech

vyšité číslo 68 a rukavice, pochvalu, podporu, volný čas, u cesty stojící lidi, kteří by podávali pití. Tím se realizuje běhání.

Takže různorodost. Z jednoho jediného prvku je záměr, úmysl. Když se úmysl zklidní a je tam jen klid a mír a nechci nic dělat, ať si všichni trhnou nohou, pak najednou všechny hmoty, celý Brahma stojí na svém místě a nic se nemění.

Jana koupila deset lahví mléka se záměrem vařit krupicovou kaši, ale pak ten záměr zmizel. Mléko zůstává mlékem, krupice krupicí, kastrůlek kastrůlkem, sporák sporákem, nic se nemění. Kdo je to ten, kdo neustále něco vyrábí? To je záměr. Mysl je ta, která pořád něco chce. Když něco chce, manipuluje s hmotami. Ovládním mysli, poznáním mysli se poznává kompletní proces. To poznávání je vědění, *gján*. *Gján* zahrnuje veškeré prvky příčin. U každé příčiny, která je jasná, následují kroky, které jsou také samozřejmě jasné.

Když maminka kouká na malé miminko a vidí, že se neumí postavit na nohy, ale leze jen po čtyřech rychle směrem na balkón, kde není zábradlí, automaticky ví, co se může stát. Na balkón přilétl ptáček a dítě se k němu chce rychle přiblížit. Pták ulétne a dítě bude chtít za ptákem. V tu chvíli by spadlo dolů z balkónu. K tomu není žádná informace potřeba, na to stačí vědění, i když se to ještě nikdy nestalo.

Nikdy jsme nezažili smrt. Ale každý o té smrti ví moc dobře. Nemáme zkušenost se smrtí, neumřeli jsme, nevynechali jsme tělo, že by bylo tělo v krematoriu a my jsme se na to dívali. Ale moc dobře o té smrti víme. A ještě víme, že nechceme umřít. Jak to bez zkušeností víme?

To je vědění, to je *gján*. Ale takový *gján*, který úplně všechno odhalí. To je vědění. A když to vědění máme, víme, jak mysl funguje, jak fungují naše příčiny. Když to vědění nemáme, tak nevíme, jak funguje, jenom fungujeme. Vědění není. *Gján* není. Člověk je jenom otrokem jako pejsek, který jenom kouká na pánička, kdy zastrčí ruku do kapsy a podá piškot. Když si páníček vezme botu, pes hned ví, že se půjde ven. Tak funguje mysl v bytostech. Takovou mysl má i člověk. Není rozdíl mezi psy a lidmi. Jsou otroci mysli, otroci zkušenosti. Vědění nemají. Nemohou vědět, jak poznat, co jsme zač.

Vznik ájurvědy není experimentální. Moderní věda je experimentální věda. V moderní době vše, co se poznává, čemu říkáme poznání, vychází ze zkušenosti, z experimentu. Ájurvěda vychází z vědění, z *gján*.

To je původ ájurvědy. Vědění říká, že bytost, obzvláště člověk, je jeho nekonečný řetěz, který vytváří on sám. A jeho nekonečný řetěz, tři článkový řetěz, je mysl, řeč a konání. Mysl vyžaduje realizaci záměru.

Podle záměru začne člověk mluvit, vyjadřovat se a celé tělo zamětná. Zamětná celé tělo, podle toho kam ten záměr vede. Toto konání přináší esenci, která se stává zkušeností a tato zkušenost zase vede k blábolení. Opět to zamětnává celé tělo, v jiném čase a prostoru, kam se čas posunul. Jana byla jednou v Africe. Byla tam celý měsíc a viděla, jak lidé žijí, jaká je příroda a podobně. Vrátila se do Čech a zase chtěla zpátky do Afriky, kde se jí líbilo.

Co znamená líbilo? Ta zkušenost být tam, to konání. To jedno

konání jí zachutnalo a to vytvoří další konání. Jde ke kamarádce a říká, že jsou v Čechách všichni divní. Co říká? Mluví o svém záměru, že časem musí jít zase do Afriky. Jde do obchodu a koupí si pantofle. Proč jde k regálu s botami? Protože v Africe nejsou boty. Od rána do večera jen probíhá realizace našich záměrů. Jana je stále v Africe, hledá v knížkách informace o Africe, hledá stanici, kde se mluví o Africe. Protože v *samskárách*, ve zkušenostech je Afrika.

Je to záměr, že chci vytáhnout všechny peníze, které má Margi v kapse. Proč? Protože Margi má velkou kabelku, ze které koukají pětistovky. Řeknu jí, že jí pohlídám peněženku. Blábolím, chovám se podle záměru, zaměstnám do toho celé tělo. Nejen ruce a tělo, ale i nervy, cévy, orgány, kompletní fyziologii.

Takže mysl, řeč, konání je takový koloběh, do kterého je člověk namočen celý život. Každý den, každou chvíli. Co říká? Mluví ze zkušenosti, co to tělo dělá, co ruce dělají, co nohy dělají, co dělá zažívací systém, orgány. Jen pro to, aby se realizovaly záměry.

To je poznání. Člověk je otrokem, člověk je zvíře. Má zavřené oči a pořád vede a pohání mlýn, který mele. Jsme otrokem tří článků. Mysli, řeči a konání. Jestli je to policie, armáda, voják, úředník, politik, manažer, majitel, dělník, kdokoliv. Úplně všechny bytosti. Všichni lidé jsou otrokem své mysli a řeči. Tím se lidé liší. Všichni mají stejné jídlo, ale jsou rozdílní. Co uvaří Margi, to sní. Každý budeme trávit jinak, každý máme jinou mysl a kvůli tomu jinak blábolíme a každý jinak

vypadáme. Naše různorodost, které se říká v moderní medicíně genetika, jsou v ájurvédě různé záměry k životu, různá mysl, řeči, konání. Když se mysl udrží čistá, řeči jsou čisté, pak i konání je čisté. Když je v mysli podvod, něco vyhrábnout, odcizit cizí majetek, prosadit se, řeči jsou takové, a konání je také takové. Konání a mluva jsou stoprocentním náznakem stavu mysli.

Když uvaříte jídlo a zamotáte ho do papíru, zastrčíte do kabelky jako svačinu, jdete do práce a je 10.30, čas na svačinu. Hledáte kabelku, mezitím vběhne na stůl jedna myš a kouká na vaši svačinu. Vy si říkáte, že není, kdo by jí uvařil. Myš bydlí v betonovém domě, kde okolo neroste žádné obilí. Rozdělíte se a půlku jí dáte.

Přijde další myš vedle, a hned druhou půlku dáte té druhé. Že něco říkáte, že rukama něco děláte, že uši něco slyší, oči koukají, že se postavíte na nohy, tělo něco dělá, slova něco dělají, vnímá vedle vás kolegyně podle vašeho konání. Uděláme si svačinu, ale rozdáme jí myším. Kolegyně má také svačinu, vidí myš, ale nerozdělí se s ní, protože to je její svačina. Myš vezme za ocásek a hodí ji ven. Mlátí rukama, oči jsou zarudlé, řeči jsou ostré, nenávistné. Ta slova, to konání je přesně to, co má v hlavě, co je její mysl.

A mysl je to, co má v *samskáru*. Z toho dnešního rozčílení bude vypadat zítřejší den. Kolegyně, která mlátí myši, přinese a vysype všude jed. A druhý den tedy její nohy letí koupit chemické nástrahy. Stále nadává a pořád to má v hlavě. A další den to stejné.

Má roušku na nose, rukavice a vytahuje mrtvé myši. Další den bude vypadat stejně a stejně tak celý její život. Na druhé straně, jak bude vypadat život Jany, která dojde domů a spokojeně leží? Přijde myš a vlezde do deky. Žádný problém tam nebude.

Její kolegyně uslyší, že u sousedů mají myši. V novinách si přečte, že v okrese Ostrava je epidemie myší. Kouká, jestli je nemá ve skříni. Děje se to, co má v hlavě. Kdyby bylo v hlavě vědění, poznání a pochopení myslí, jaká je, bylo by to všechno jinak.

V dnešní době lidé žijí podle toho, co mají v hlavě. Co mají v hlavě je to, co dělají. Nejen oni, ale co dělají s okolím. Pro moderního člověka jsou tu média, internet, časopisy, diskuze, sociální sítě a podobně. Takto se vytváří *samskár*, zkušenost. Takhle se vytváří otisky na mysli, které jí dále navigují, kam má jít a co má dělat.

Říkali jsme mysl, mluva a konání. Tyto tři věci jsou diagnostikou a jsou lékem.

Tak diagnostikujeme choroby člověka a tím léčíme, odstraňujeme vady z mysli. Nasadíme tam nové *samskáry*. Ten nový *samskár* je pochopení, poznání, porozumění, uvědomění si. A kde to nelze, prostě to nelze. Osel se na koně nedá předělat. Předělat koně na velblouda také nejde. Kůň je kůň, osel je osel a velbloud je velbloud. Myslet, že se to jednoho dne stane, že se to změní, to je vyloučeno, to je sobectví. Chce se uspokojit, že se to jednoho dne změní. Ke změnám jsou určité možnosti, od do. Že kůň začne běhat, sedat, žrát, ty možnosti tam jsou, ale že se z koně stane žirafa, to se nestane.

Rozsah mysli je třeba znát, co je možné a co není možné.

Mysl, mluva, konání. Tyto tři věci jsou zdaleka vidět. Tyto tři věci jsou skutečnost stavu, času a prostoru. Když někdo mluví, sype se barva záměru. Je znát, je vidět, člověk může mluvit, jak chce, používat slova jaké chce. Ale nemůže vyloučit namíchané záměry. Stav mysli je vždy v konání. Je falešná představa nevidět to.

Když to nechceme vidět, je to opět náš záměr že to nechceme vidět. Skutečnost je stav mysli, času a prostoru. Takto každý pacient, takto každý ájurvédař jsou vědomí. Pacienti možná ne. Ájurvédař pozná stav mysli podle mluvy a podle chování. Takové jsou diagnostické nástroje v ájurvédě. Jenom vnímáním, vnímáním řeči, vnímáním pohybu, konáním, stylem života se odhalí záměr.

Když se odhalí záměr, tak ještě další neřečené, neprojevené, nevyjádřené informace se odhalí. Jak může bušit srdce, jak může být konečník zaplněn zácpou, jak je suchá, drsná pleť, jak vypadají klouby, chrupavky, membrány a podobně.

Ájurvédař vše velice snadno odhalí. Základními nástroji jsou mluva, konání a stav mysli. Doplní se celý formulář o fyziologii člověka. Moderní trend vyšetřování je krevní obraz, rentgen, CT a další mraky druhů přístrojů, kde teče mnoho miliard dolarů. Je to největší byznys na světě.

Tím medicína nemůže odhalit záměr mysli. Neustále v lidech vytváří falešný dojem, že zdraví je díky chemickým pilulkám. Chemické pilulky přináší zdraví a štěstí, což je velice mylná

představa, vyhozené peníze. Podvody jsou vlastností moderní doby.

Ájurvédař to má jednoduché. Nepotřebuje žádný přístroj. Stačí otevřít oči, uslyšet a všechno je to znát. Je to kompletní rentgen. V ájurvédě je diagnostika, prognóza i léčba jednoduchá.

A je komplexní. Bere se v úvahu úplně nehmotné jádro, hrubo hmotné slupky na kůži, zácpy, nádory, zánět, osteoporóza, astma, veškeré nemoci. To jsou symptomy, vše se bere v úvahu.

Vyjmenovávání nemocí v ájurvédě není podle toho, kde se nemoci vyskytují. Názvy nemocí zahrnují zdroje nemocí, příčiny nemocí, a proto se nedá udělat přímý most v názvosloví nemocí v moderní medicíně a ájurvédě. Nemocem se rozdávají názvy. Tím je nemoc nemocí. To není klasifikace. Takto se ájurvéda nedívá, ájurvéda se dívá na příčiny. A proto stejné názvy nemocí, stejnou klasifikaci nemocí nelze použít. Stejně tak medikamenty a procedury.

Ájurvéda se zabývá jádrem procesu a rolí ingrediencí v procesu.

Mysl, mluva, konání. Tím sbíráme zkušenosti, vytváříme mysl, tím žijeme, tím jsou naše radosti, spokojenost, štěstí, neštěstí, nemoci a trápení.

Když vědomostmi měníme řeč, měníme konání, měníme i mysl. A dál už řeč i konání bude automaticky jiné. Mysl, mluva a konání jsou akademické pojmy. Skutečnost vypadá trochu jinak. Záměr vypadá trochu jinak. V našich záměrech je

neustále naše okolí. V našich záměrech my sami vůbec nejsme. V našich záměrech je vždy stoprocentně jen okolí. Čím se zabýváme od rána do rána je jen okolí. Naším smyslem života se stává okolí. Z okolí čerpáme radost i smutek. Jak jsem vám na začátku říkal, že se nemůžeme radovat sami se sebou. Musí to být okolí, abychom mohli být veselí nebo smutní.

Takže mysl, mluva a konání našeho okolí nám umožňuje vytvářet mysl. Vlastnosti myslí.

Když řekne Govind, že chleba s máslem je nejlepší oběd, Jana na něj dostane chuť a hledá u Dáši jestli nemá chleba s máslem. Proč začne Jana myslet na chleba? Proč vytočí doleva tu desetikilovou hlavu? Proč zaměstná celý výdech a s výdechem se zeptá: „Hele nemáš chleba s máslem?“

Jen jedna věta z Govinda vypadla a to nastartovalo mysl Jany. Řeč Jany, chování, konání, náladu. Zaměstnala ruku, pus, jazyk, nohy, úplně vše, aby hledala chleba s máslem. Kdyby to Govind neřekl, tak by tomu nevěnovala čas a konání. Tímto nás naše okolí neustále provokuje k uvažování, k mluvě a ke konání. Nicméně pro to okolí jsme sami také okolím. Vidím, že Jana má hlad. A vidím, že Dáša má čerstvý chléb. Tak to řeknu, aby neměla hlad.

Já jsem její okolí, a ona je mé okolí. Takto mi okolí vytváříme. Předáváme bolest, výčitky a očekáváme, že někdo řekne, že jsme úžasní. Neřekne, protože my vyčítáme špatné oblečení, blbou mluvu, kritizujeme konání. Ale my očekáváme a chceme pochvalu, že jsme úžasní a boží. To se nestane.

Co dáváme okolí, takové podněty dostáváme. Poskytujeme určité okolí, poskytujeme takové podněty. Jdeme na kávu s Janou a Jana řekne, že už je na stole účtenka na 120 Kč a chce abychom jí zaplatili. Ona vypila kávu a my to máme zaplatit? Šikovně odejdeme na záchod a Jana to musí zaplatit sama. Ale Jana si řekne: „Počkej příště.“ Příště, když přijde k placení, Jana jde na záchod a my zaplatíme. Dostali jsme facku a vrátili jsme pěstí. Příště už s Janou nikam nepůjdeme. Vymažeme si její číslo z telefonu. Takto si vzájemně vytváříme kolektivy a pak řekneme, že Jana je strašně zlá. Ona není zlá. Jen vůbec nevidíme, jak moc jsem zlí my. Nebereme to v úvahu. Co jsme zač, co děláme špatně, o tom nechceme přemýšlet. Ta Jana je zlá. Neplatí za naší kávu. Nechá si zaplatit oběd. Když jedeme autem, musíme platit my. Jana nepřispěla ani kapku na benzín. Nechceme se s ní kamarádit. Ale nevidíme, že to děláme také. My jsme svatí a ti dobří.

Špatná je Jana. A všude to říkáme. Řekneme to někomu dalšímu, ale ten nám odpoví, že jsme největší lháři a podvodníci, že pomlouváme Janu, která tu není. Řekne, že v nás hoří naše záměry a negativní postavení. Že my jsme ti zlí a proto se k nám Jana takto chová. Dostaneme facku i od dotyčného. A tím už pro nás dotyčný také není kamarád. Budeme kamarádi jen tehdy, pokud řekne, že Jana je špatná.

Takto člověk stráví svou náladu, své konání, svoji řeč. Je to míchání dvou okolí do sebe. Okolí si vytváříme a vůbec si neuvědomujeme náš podíl na okolí. O tom nemáme ponětí. Chceme mít ponětí, co oni dělají pro nás, to je důležité. Co pro nás může udělat někdo jiný, není důležité. Co můžeme udělat

my pro druhé, tím se máme zabývat.

To nesmíme, taková mysl rozhodně nemůže být zdravá na jakékoli úrovni. Úroveň záměru, úroveň poznání, úroveň moudrosti, řeči, rodiny, těla, práce, všude bude zmatek. To je ten styl zpracování času a prostoru. To je ten styl, ve kterém člověk žije, podle toho i vypadá.

Lidé říkají, že je to těžké, že je to nemožné. To nechci. Já bych ráda, ale je to moc těžké. Co je to za řeči? To jsou záměry. Mně se líbí něco jiného, ty si říkej, co chceš. Takže pro vědomí je mysl odhalena. Mysl nemá ponětí o vědomí.

Mysl člověka jednoznačně vede, podle toho jakou má zkušenost života. Život je to, co se koná ve společnosti. Společnost je to, co my jim dáváme, to se jim líbí a co oni dávají, se nám líbí. Jestli je to společnost moudrých, jestli je to společnost zlých, zlodějů. Jestli je to společnost svatých. Jakákoli společnost. Společnost vytváříme podle toho, co jsme zač, kde se cítíme doma. Když chceme něco poznat, tak máme takovou společnost, jakou bychom chtěli. Výběr společnosti je naše volba. Jít do kina nebo běhat po letišti, to je naše volba. My máme možnost si vybrat styl života. Máme možnost v mysli usadit vědomí, poznání. Podle toho konáme, podle toho žijeme.

Partner není problém. Já chci partnera. Čí je to problém? To je problém chtění. Náš problém. Komu chybí partner? Mě chybí partner. Kdo touží po partnerovi? Já toužím. Jestli se stane partnerství, stane se podle mé představy, jiné partnerství se nestane. Jestli si vyberu kozu nebo osla, to vyberu já.

Partnerství je můj problém. Já nevybírám partnera pro Danu. Dana vybírá partnera pro sebe. Proč? Bojí se být sama, má málo peněz, nemá doma otroka, doma nemá zábavu, nemá kuchaře, uklízečku, řidiče. Nevím, proč chce Dana partnera.

To není špatné chtít partnera. Jsme kolektivní zvíře, žijeme společně. Není možné, abychom žili v jeskyni v Krkonoších, kde jsou jeleni, srnci, vlci nebo kanci. Chceme žít u obchodů, u kadeřnictví, v blízkosti lékařů, kde máme vše, co potřebujeme. Tam, kde jsou lidé.

Jana by chtěla žít v jeskyni, protože chce pavouka. Pavouci nebydlí v paneláku, takže hledá partnera v jeskyni. Máme plné zuby partnerů? Už nesháníme partnery? V první řadě, kdy někdo něco chce, není to chtění podstatné. Ale jaká je kvalita chtění, tam to můžeme vidět. Kvalita chtění je to, že nechci být sám. Chci mít pomocnou ruku, chci mít jistotu, že když padnu tak mě někdo postaví. To jsou vlastnosti chtění toho, kdo to chce. Dáša jde po chodníku a má v ruce transparent s nápisem: NECHCI PARTNERA. V autobuse vidí tři muže a řekne, že partnera nechce, aby se zbytečně nesnažili. Najednou vidí vedle autobusové zastávky odpadkový koš, ze kterého něco teče. Nějaký pejsek, který má jednu nohu zraněnou, líže tekutinu, která vytéká z odpadkového koše. Dáša transparent zahodí a pejska si vezme do náručí. Vyčistí ho, umyje, navoní, prohlédne zuby, zkusí pár jmen, jestli bude reagovat. Zraněný pejsek skáče a jí bolí srdce, že nemůže chodit. Vezme ho a zavolá taxíka. Jede za veterinářem, protože ví, že to pejska bolí. Jak se jmenuje, neví. Jak je starý, neví. Pes se automaticky stává jejím partnerem. Dáša chce, nechce, ale

svého partnera už má.

Nezáleží na tom. V jejím plánu může být chtění či nechtění mít partnera. V její mysli a zkušenosti je soucit a láska. Nerada u někoho vidí bolest. Ona má toto v mysli a domů si místo muže přinese pejska. Patnáct let pak žije s pejskem.

Dáša má bolavou náladu, Dáša je rozčilená. Pes všechno rozpoznává. Podle toho jakou náladu má, buď sedí v pelíšku a nic nedělá nebo se zvedne a sdílí své city. Nezáleží na plánu, co chceme a co nechceme. Život se děje sám. Proces se děje sám. Není to v našich rukách. Můžeme chtít partnera, který bude mít pořádné svaly, aby nás mohl vzít do náruče, aby uvařil, uklidil zahradu, opravil auto. Jen proto, abychom nemuseli někoho platit. Partnerovi pak dáme 50 Kč na pivo, ale pak je to jen naše vypočítavost.

Potom máme takového partnera. Ale ten není hloupý, ten to také vidí. „Já jsem jí ušetřil 600 Kč, dá mi dvacku, pět set osmdesát je také mých, já jsem vyměňoval pneumatiky.“ Ale panička, řekne: „Dala jsem ti dvacet korun.“ „Já jsem vyměnil pneumatiky.“ „To je samozřejmé. Když chceš být se mnou, tak se s tím nepočítá. Počítá se s tím, že jsem ti dala dvacku na pivo.“ Pokud má dotyčný svou hlavu, je jasné, že u takové partnerky dlouho nevydrží. Řekne: „Nech si svoje pneumatiky a tady vracím tu dvacku.“ A odejde. Panička trpí a závěr je, že muži jsou blbí a hnusní. Partnerka jim dává bydlení, dvacku a oni utečou. Vůbec nechce vidět, co je ona sama zač.

Nechce myslet. To je dnešní veřejnost. Dnešní stav populace. Nechtějí myslet na sebe, nechtějí poznat svoje vlastnosti,

barvu, vůni, mysl. Nechtějí slyšet o tom, jak se oni sami chovají. Ale moc dobře umí zlatými písmeny napsat, co dělá někdo jiný. A hlavně o tom, jak je druhý špatný. Jaký ostatní mají handicap, o tom mají dokonalý přehled. Jak jsou blbí, hloupí, sobečtí a podobně. Své sobectví nechtějí vidět, svoji hloupost nechtějí vidět, ani své záměry. Ale nikdo jiný nesmí o nich samotných nic říct, protože u nich není žádná tolerance.

Partnerství je vždy problém u jedince, ne u druhých, kdo odchází. Ten kdo odchází nemá problém, ten je velkorysý. Horší je ten, kdo se drží zuby nehty. Ten má problém. Kdo odchází je odpoutaný. Proto to nechá a jde pryč. „Tady máš dvacku a pneumatiky, dej to někomu jinému, on ti to udělá.“ On s tím nemá problém. Problémy jsou vždy u nás samých. Jestli se něco v životě stává špatného, někdo s něčím trpí, vždy je ložisko ptačí chřípky u něj. Ne u druhých.

Ten, kdo je odevzdaný, svobodný, není připoutaný, nemá žádná ložiska. Pejsek neříká Dáše, vyhod' ten transparent a vezmi si mne domů. On řekne, nevadí, jednu nohu nemám, mám alespoň tři. Třepu se, ale nevadí. Hlavně, že něco teče z odpadkového koše a mám co lízat. Když to teče, jsem vděčný, můžu lízat. Když neteče, nevadí, půjdu hledat další popelnice. Pes hledá, skáče po jedné noze, nežebra, svůj hlad chce jen utišit a hledá dál. Kdo je odpoutaný, nemotá hlavu ostatních. Kdo je připoutaný, ten hází sítě do vody na ryby. Chytá ty ryby. Ryby nehází sítě, skáčou, žijí, dýchají, plavou, hrají si. V rámci toho, kde žijí, v jakém rybníce žijí, někdo je hodí do akvária. Dobře 40x40 cm je také velké moře, tak plavou tam.

To je ten člověk, jehož rybník se zúží do 40 cm x 40 cm, protože panička na něj chce koukat. Čí je to problém? Problém ryby nebo chovatele? Chovatel má problém. Ryby se spokojí v rámci 20x20 cm, někdy se přenáší jen v igelitovém pytlíku. Někdy i umřou. Také nemají problém. Párkrát zahýbou ocáskem, řeknou čau a končí.

Ostatní mají problém, že koupili rybu za 1500 Kč a ona zemřela. Ani jí nestačili pojistit. Mají problém za 1500 Kč a to je šílené. Ještě vynadají tomu, kdo jim rybu prodal, kdo jí dovezl. Vynadají těm, kdo vyrábí špatné igelitové sáčky. Všem kolem vynadají, ale sobě ani náhodou. To nepřipadá v úvahu.

Partnerství je problém náš, pokud jsme kandidáty. Když je Dáša kandidátem velkorysosti, lásky, má ceduli, že nechce žádného partnera, má na krku partnera a musí s tím žít. Nemůže ho vyhodit.

Je zavázána do společnosti s pejskem z ulice. Ona to chtěla nebo nechtěla, ale jakou má mysl, taková je společnost. Když muž vidí ženu, která má auto, vilu na Hawaji, účet u švýcarské banky, tak se s ní chce hned seznámit. Žena se kamarádky vyzptává, kdo je ten muž a co dělá. Jestli umí opravovat kohoutky, jestli umí řídit auto, jestli nekrade, stáhne si jeho výpis z trestního rejstříku. Oba se setkají. Muž si představuje, jak bude ležet na Hawaji na pláži, kde se nechá masírovat. Ona má představu o tom, jak bude sedět vzadu ve svém autě, bude mít řidiče a nebude muset řídit. Tomu říkáme partnerství. Každý z nich počítá, jsou jako dvě kalkulačky.

O takovém partnerství je řeč, pokud mluvíme o partnerství, kde

jeden druhému vyčítáme, kdo co udělal. Když je člověk sám, jako ta kytička, která ze země, z hnoje, vytáhne šťávu a přemění jí do nektaru, do medu, do barvy, do svěžesti a svítí a s vánkem se jen houpe, nemusí posílat pozvánky na narozeniny. Tisíce včel se na ní sletí a nechtějí odletět. Pořád se chtějí pusinkovat s kytičkou. Kytička s tím ale nepočítala, že přijdou včely. Jejím snem bylo mít nektar.

Když měla med, včely samy přiletěly, moli nepřiletěli, mouchy také ne. Přiletěly včely, které znají moc dobře, co je med. Med, který dává pozvánku jen včelám. Když tedy člověk pěstuje svou mysl, mysl sama související kolektiv přitáhne ze vzdálenosti stovek tisíc kilometrů. Když vzdálenost nehraje žádnou roli, čas nehraje žádnou roli. Když mysl tu vlastnost má, související kolektiv si vždy najde. Když máme schopnost mít partnera, partneři stojí ve frontě. Ale stojí ti, kdo jsou spojeni, sladění, s naší myslí. Jakou máme mysl, takové máme partnery. Nemusíme hledat, najdou si nás sami, když na to budeme mít tu vlastnost, tu kvalitu.

Když ta kvalita není, tak jako ta kytky, nesnaží se a neobtěžuje vytahováním šťávy, aby vyměnila krásné barvy. Raději se natře barvou, nesnaží se přeměnit vůni. Koupí si parfém, dá na sebe sprej a čeká, až přiletí včely.

Včely přilétají, podívají se a letí dál. Poznají, že jde o nějaký falzifikát. To je nějaké peklo, to je falešné, a kytička nadává včelám. „Já mám vůni, já mám barvu, proč nejdete za mnou, jste blbí.“ Kdo se na to dívá, uvidí, kdo je blbý. Květina nebo včela je blbá?

Člověk nevytváří společnost. Vlastnosti mysli jí vytvářejí. Jaká je mysl, taková je vlastnost, taková je společnost. Chceme nebo nechceme, to se automaticky stává, to nelze změnit. Společnost se tvoří kolem člověka. Nelze z někoho dělat partnera, nelze někoho vyhodit. Je to přesně to, jaká je vlastnost mysli. Jestli je vlastnost odpuzující, i vlasy odejdou, ruka odejde, srdce odejde, žaludek odejde. Protože ta vlastnost mysli je odpuzuje.

Když je vlastnost mysli přitažlivá, ruce mají celou dobu práci vyhazovat. Na koho se podívá, kde se postaví, okamžitě se hřebíky lepí k magnetu.

Protože je to vlastnost mysli. Máme pocit, že si vybíráme partnery a vyhazujeme partnery. Vyhazování je v našich rukách. Dáša měla transparent, že nechce partnera a přesto si ho domů přivedla. Nemohla odolat. Takto je příroda sama řízena. Na našem říkání a neříkání to nezáleží. Je jedno co chceme a co nechceme. Záleží na tom, co máme v hlavě. Podle toho buď máme, nebo nemáme.

Margi miluje vaření, v hlavě je krupicová kaše s čokoládou. Jde do kuchyně, a rovnou vaří kaši. Jí nezajímá, kdo to bude jíst, jí zajímá vaření krupicové kaše. Když do domu zabloudí mol, moucha, Číňan, Američan, Margi nedělá nic jiného, než že vaří krupicovou kaši s čokoládou. Udělá to, čím je její mysl. Kdokoli je doma, sní krupicovou kaši s čokoládou. Pak všichni Margitce napíšu, jak byla krupicová kaše úžasná. Neočekávali jsme, že dostaneme krupicovou kaši. Bylo to úžasné. Margitka chce nebo nechce, ale dostává ode všech pochvalu. Ona je stále v Praze, chodí za ní lidé z celého světa, a říkají, přijed' do

Austrálie, přijed' do Mexika a Margi říká ano, ano, ano. Stačí sbalit kufr a na letišti už čeká dlouhá fronta s nabídkou, aby letěla i do Singapur. Proč? Protože ráda vaří svou krupicovou kaši s čokoládou pro kohokoli kdo je přítomný. Je jí jedno, jestli jí někdo bude jíst nebo ne. Je pro ni podstatné, že uvaří. Jinou možností je, že něco uvaříme, nabídneme to a očekáváme, že přítomní to snědí. Uvařili jsme to, tak se to musí sníst. Govind to musí sníst. Když to nesní, tak je zlý. Vařili jsme to s láskou a Govind se na to ani nepodíval. Vezme krupicovou kaši a dá jí ptákům.

Margi nevaří kaši pro to, co řekne Govind. Ona vaří kaši, protože jí vařit chce. Když jsou v naší mysli takové ingredience, nemusíme nikoho pozvat a lidé sami přijdou a kaši si najdou. Když jsou v naší nabídce samé pochyby, mikroskopy, kalkulačky, dalekohledy, tak to nikdo nebude chtít. Nikdo nepřijde, protože chybí vlastnosti, které přitahují. To jsou vlastnosti, které odpuzují.

Když se objeví slovo chtít, hned vidíme, z jaké mysli to přichází. Na čem vyrostlo to chtít. Čím je ochuceno to chtít? Podle těchto vlastností, *gun* bude chtění naplněno. Tak nebo tak je to skutečnost.

To není nic nového, to je zákon přírody. Když máme doma zvířata, když o ně pečujeme, nemusíme pro ně stavět ohrady. Zvířata sama dojdou domů. Dříve lidé chovali krávy, buvoly, ovečky a žádné ohrady nebyly. Pokud byly, bylo to kvůli vodě nebo vzduchu, predátorům a podobně. Zvířata se nemohla odtrhnout od člověka.

Dnes se člověk nestará o jejich život, chce jen jejich maso, kůži, kosti, žluč. Zvířata to ví a nechtějí tam být. Proto mají železné ohrady, elektrické dráty. Člověk jim není schopný nabídnout lásku. Když zvíře umře, udělají mu hrob. Naopak živé zvíře zabijí.

Kde je v mysli zlost, odtud zvířata chtějí utíkat. My nechceme, aby utíkali, tak natáhneme elektrický drát. Partneri chtějí mít celoživotní smlouvu. Mají zlaté prstýnky, které zajišťují společný život. Papír nepomůže, ani kus kovu nikoho nesváže, pokud vlastnosti mysli nejsou. Když vlastnosti mysli jsou, tak papír ani prstýnky nejsou zapotřebí. Smlouvy jsou zapotřebí tam, kde jsou v hlavě podvody a intriky.

Láska nepotřebuje hmotné důkazy. Dáša nemá smlouvu s pejskem, který nemá dvě nohy a má ho doma již patnáct let. Nepotřebuje si s ním vyměnit železné prstýnky. V mysli je láska. Když je v mysli láska, tak je všechno funkční a platné. Když to v mysli není, tak papíry nemohou pomoci. Ty pomohou akorát právníkům pro poplatky. Zpočátku si myslí, že láska je a po čase zjistí, že ne. Jestli dotyčný cítí nebo necítí lásku, to podstatné není. Podstatné je, že jestli já miluji nebo nemiluji je vlastnost. Svá vlastnost, vlastnost mysli.

Mluvíme o svých vlastnostech, ne o vlastnostech druhých. Když cítíme lásku, myslíme si, že jí máme, ale v tom není kvalita lásky. Jen je taková, mít dotyčného. Kvalita mé lásky, je nemít někoho. Moje neexistuje. Všechno je sloučenina. Mysl existuje. Kvalita mé mysli je podle toho, jestli v mé mysli je láska nebo není.

Dotyčný není otrok, není magor, není blbec, dotyčný mne vůbec nezajímá, protože s dotyčným nic neudělám. Jeho mysl není předmětem mého života. Předmětem mého života je, že sám jsem. Když umřu, umřu sám. Ani si neodnesu hadry. Umřu a v krematoriu mi vytáhnou zuby a spálí tělo. Můj, nic není. Můj je jedna mysl. Jeden záměr, můj záměr. Tím se mohu probírat.

Na nikoho ani náhodou nemám žádnou páku. Ani to není mým cílem. Jako ta kytka, která vytvoří z hnoje med. Jejím plánem není lákat komáry, moly, nebo včely. Ona je šťastná, že vytvoří med. Že může vytvořit med. Můžeme vytvořit lásku v myslí, co s tím někdo budě dělat? To nemůžeme ovlivnit, můžeme ovlivnit jen to své. Jako děti. Můžeme vychovávat děti, jakmile mají svou hlavu, mají svoji hlavu. Byla jsem maminkou, teď jsem kamarádkou.

To můžeme změnit, s dítětem nic neuděláme. U sebe to můžeme změnit. Máme na to právo, nárok, záměr. Máme záměr žít svůj život. Dotyčnému se může jen „pomoci“. Jako Dáša pomůže, chudáka pejška vezme domů, vyšetří mu zuby a krmí ho. Když chce pejsek umírat, Dáša nemůže zavázat duši psa a přilepit jí izolepou. Dáša může pečovat o pejška. To je to, co ona může dělat. Co udělá dotyčný, na to nemáme právo. Můžeme opravit sebe, stáváme se ale také okolím, a to se automaticky vytváří podle toho, jací jsme my. Jde o vlastnosti naší mysli. Jací jsme. Jestli v naší myslí je soucit, v naší myslí je láska, v naší myslí je schopnost cítit bolest druhého, tak to okolí od nás daleko neuteče. Protože jsme pramenem.

Pramen vody, který teče z hor, nemá v plánu někoho krmit. Že přijde Dana a bude plavat, s tím potok nepočítá. Potok počítá jen s tím, že voda z hor roztaje a teče. Bude padat z balvanu na balvan a bude vytvářet krásný vodopád. To je jeho úmysl. Že tam přiletí ptáci a zobáčkem pijí vodu, že tam přijdou ryby, medvědi, trvale se zabydlí, že přijdou farmáři a odnesou vodu na své pole, s tím potok nepočítá. Potok počítá s tím, že teče, že koná svůj život.

Potoku je jedno, jestli teče do břicha ryby. Sen potoka je téci. Je to jeho vlastnost, jeho *guna*. Že z něj farmář čerpá vodu na pole, že ho vycucla kytička, nevadí. Je šťastný že teče. To je vlastnost vody. S ničím jiným nepočítá. Všichni jsou závislí, hledají, kde ta voda je. To je jejich závislost na nás. Když jsme vodou, žízniví lidé automaticky přicházejí. Studánka nechodí za princeznu, princezna ze zámku hledá studánku. Protože studánka má vodu, má své vlastnosti.

Takže každé JÁ, má svou mysl, má své vlastnosti a podle vlastností je jeho prostředí. Jestli je potok, ve kterém není ani kapka vody, kolik ryb tam chce žít? Kolik ptáků tam chce čekat, až přijde voda? Kolik farmářů dá poplatek potoku, aby si mohli vzít vodu? Dohoda může být sepsána se všemi, a je to k ničemu. Odejdou. Jakmile potok přestane mít vodu, nikdo žíznivý se u něj neobjeví. Když nikdy ve své mysli nemáme to, co může přitáhnout, oddělujeme jen naši hloupostí JÁ a MOJE. Existuje jen mysl. JÁ se může snažit bez mysli a je konec. Protože to nefunguje.

Když je mysl, JÁ není zapotřebí, běží sama. Pes neříká já, já,

já. Já jsem pes. Je jenom mysl. Mysl je schopná, JÁ schopné není. Celou dobu říkáme JÁ. JÁ je gigantická iluze. JÁ znamená mysl.

Jsme mysl. To jsem JÁ, není mysl. Nejsem JÁ, mysl je blbá, JÁ jsem blbá. Mysl je hloupá, JÁ jsem hloupá. Mysl je chytrá, JÁ jsem chytrá. JÁ je iluze, JÁ je falešné, JÁ je nesmysl. Mysl je smysl, mysl má smysly, JÁ nemám ani smysly, já jsem nesmysl. JÁ neexistuje, to je nesmysl.

Mysl má schopnost, JÁ nemá žádnou schopnost. Vše se děje podle mysli, podle JÁ nejde nic. JÁ chci, a když mysl tu vlastnost nemá, nic se dít nebude. Co je v mysli, to se děje 24 hodin.

Tak uznat to, JÁ jsem nesmysl, mysl je smysl, JÁ mám, nesmysl.

Častěji lidé hovoří a používají, já, já, já a mají oddělenou mysl. Pak jsou nešťastní, že se to neděje podle nich. Proč by se to mělo dít, když jsem nesmysl. Mysl je balíček záměrů.

Balíček vlastností, balíček plánů, balíček *gun*, nic jiného to není, mysl není nějaká osoba.

Lidem se ájurvéda moc nelíbí. Když se jim nelíbí, tak ať. Je to náš problém? Ne, není. Je to jejich problém.

Otázka: Zneužívá někdo lásku, když není se mnou kvůli lásce, ale pro to, že z toho má užitek? Nemůžeš dělat nic, protože nemáš nic, protože nemáš lásku. Ty nemáš lásku, ty máš počítání. Počítáš s tím, že máš lásku a dotyčný musí

respektovat tvou lásku, tak je to jedno. Ať to zneužívá. Ty jsi šťastná, že máš lásku, a že on ji zneužívá, to je jeho problém. Karel Gott nezpívá před stádem oveček, které nemohou tleskat. Zpívá před lidmi. Čemu říkáme láska, to v první řadě není láska. Když si myslíme, že je to láska, tak to je počítání. A je to gigantická, podstatná věc, že dotyčný nereaguje, jak já chci. Zneužívá toho, to je neláska na druhou. Dáša nepočítá s tím, že pejsek bude masírovat a uvaří oběd. Nepočítá s tím. Ona ho chtěla zachránit. To co je, to je.

Druhá věc je, že určíme přítomnost druhého člověka. Vybrali jsme si ho. Proč? Něco jsme očekávali, mysl něco očekávala. Je to chyba myslí, že něco očekávala. Dotyčný to nenaplnil, trpí mysl. Ale chyba není v dotyčném, chyba je v myslí, která si vybrala ovečky, jako posluchače. Hraje na harfu, a nikdo nebude tleskat. Bude jen bééé. Když promluví ovečka, tak promluví tak, jak umí, dotyčná mysl reaguje podle toho, jaká je. Moje mysl je taková, že si vybere ovečku za posluchače. Je to moje chyba, že jsem pozval ovečky do Národního divadla a hraji před nimi na harfu. Když mám ovečku, tak to nebude harfa. Když je ovečka, tak stačí flétna, fujara a tibetský pes. Ovečka nerozumí harfě. Koho si vybereme za posluchače, když hrajeme na nástroje, to je náš problém. Neustále někoho chceme. Náš problém, že ho nevyhodíme, náš problém, že jsme lítostiví. Máme soucit, je to náš problém, to není problém někoho jiného. Nakonec je blbé, že problém máme u sebe. To je ten kámen úrazu, že máme problém u sebe. Přiblblá ájurvéda to vždy hledá tam, nenachází to v okolí. Ájurvéda je blbý právník, je to žalobce.

Kdybychom neočekávali, jen jsme prali, vařili, a nic nedělali, drželi se vlastností, automaticky pak jdou, přichází a odchází. Když začneme počítat, když jsme kalkulačky, pořád máme jiné číslo. Nesedne to.

Výběr je to, když mysl vybírá sama. Já to ani nemohu vybrat, mysl to vybrala, že jste tady podruhé.

Když budu místo přednášení na Kuti prodávat oleje, řeknu, že máte málo vlasů a na to je olej dobrý, odejdete hned první hodinu a už se nevrátíte. Protože mysl Govinda neodpovídá vaší. V jeho mysli není šťáva, kterou jste přišli nasát. V mysli Govinda, který sedí o 40 cm výše než žáci je to, co potřebujete. V řece teče voda, kterou potřebují ptáci. Tvoří se okolo nádherná džungle. Jestliže potok začne myslet, že jim pustí polévku, nebude to fungovat. Bude protékat to, co chce potok. Ne. Jeho přirozeností je téci jako voda.

Pak dotyční automaticky přijdou a zůstávají. Jen ti tam zůstanou, se kterými voda něco společného má. V mysli je to, jaká je její vůně. Druhý si vedle sedne a bez jakékoli námahy se spojí. My si vybíráme partnera, a už ve výběru máme háčky. Jestli se někdo chytne, má také svůj háček. Myslí si, že si chytil bohatou ženu. Bohatá žena si myslí, že chytila otroka. Pak to jsou dva háčkaři. Jeden našel druhého. Jsou zaháčkovaní. Oni se vždy tak najdou. Intrikář najde intrikáře, rovný najde rovného, čistý čistého. Ne, že najde, to je přirozené, to se stává.

Takže vždy je to tak. Nic jiného, nic překvapivého ve vesmíru není. Vždy je to hra vlastností. Ve vlastnostech je trápení. Je trápení, je spokojenost.

Co je vlastnost, to se realizuje. My nemůžeme soudit. Souzení je jednostranné, je podle reference, je podle úhlu pohledu.

Skutečnost je v *gunách*, ve vlastnostech. Ze smradlavého hnoje vyroste květina. Krásně vypadá, krásně voní a každý ji chce doma. V první fázi je to smrad, musí mít rukavice, roušku, ten smrad není zrovna nejlepší.

Ájurvéda je hnojivo, to nejsou naaranžovaná jablíčka na talíři s kiwi a pomerančem. Ájurvéda je hnůj. Výjimečně si ho farmáři vyberou. Ti kdož se poperou se smradem, mají nádhernou úrodu, ti kdo s tím nechtějí mít nic společného, mají louky na nic. Na té půdě nic nevyrostě. Ájurvéda není nic příjemného, žádná chvála tam není.

Ono to tak zní, ale víme moc dobře, že když jsme dobří farmáři, jsme tady. Nezajímá nás smrad, nás zajímá výživa. Takový farmář na cestě ájurvédy vydrží celý maraton. Těm, kterým to smrdí, mají alergii na smrad, ti odpadnou hned po deseti metrech, maraton nedoběhnout. Ale kvůli tomu hnoji nezačnou na sebe dávat parfém s tím, že nechtějí smrdět. Vlastnost ájurvédy není přitahovat lidi, ájurvéda nemá tu vlastnost, má maximálně výživné látky, které smrdí. Cílem je výživa. To je vlastnost ájurvédy, to je vlastnost vědění, vědomí, poznání. A to smrdí. Ano, může smrdět. Záleží, co nás zajímá, láká, smrad nebo výživa. Čím více výživné to je, tím je to větší smrad.

Koho zajímá výživné, dobré, sní to, i když to smrdí. Komu překáží smrad, tak to vyhodí, protože mu to připomíná mrtvolu. Tak jsme různí a máme svou svobodnou mysl. Víme a děje se

jen to, jaké jsou vlastnosti. Podle vlastností je celý vesmír řízený. Gravitace, setrvačnost, elektromagnetismus atd. To jsou všechny vlastnosti. Vlastnosti hmoty, síly, vlastnosti proudu, vše jsou vlastnosti. Veškerá biochemie, bylinky, jídla, procedury vše má své vlastnosti. Takže vlastnostmi je řízen svět. I člověk je řízen vlastnostmi, i když svou nevědomostí si odděluje vlastnosti od sebe. Neumí vidět, že je také balíčkem vlastností. Z tohoto falešného poznání, že jsem něco jiného než má mysl, na každém kroku dostává přes držku, spadne přes kámen, protože uznává, že moje mysl je něco jiného a JÁ jsem něco jiného. JÁ konám dobře, má mysl je pitomá. JÁ mám pravdu, mysl nemá pravdu, JÁ jsem konatel, mysl nic není. Je to obráceně.

JÁ nejsem nic, všechno je to mysl.

Takovéto uznání je vědomí, takové neuznání je nevědomí. Jsou to velice hořká slova. Je mi líto, ale je to tak. Když chcete na cestu ájurvédy, tak posloucháte hořkost.

Neposloucháte nic sladkého, možná byste rádi dvanáctku, Coca-Cola vám nic neříká. Jste stateční, pevní, silní. Ájurvéda je cesta pro výjimečné lidi. Jen pro ty, kdo prorazí a milují vědomost.

Tak jste tady, vydrželi jste tady, díky vašim výjimečným vlastnostem udržet se u své výjimečnosti. Někdo má rád blbosti a vydrží u blbostí celý život. Jsou to dokonalé kraviny. Každý jsme jiný, a žijeme podle toho, jaké máme *samskáry*, zkušenosti, poznání. Podle toho žijeme svůj život, celý svět takto žije. Je jedno jestli je to Grónsko nebo Afrika.

V ájurvédě je známých pět prvků. Země, oheň, voda, vzduch a éter. Nejsou to prvky jako takové, ale jsou to jen pojmy vyjadřující skupinu vlastností. Zem není zemí, na které stojíme. Je to jen vlastnost, která může někoho nést, která může někoho udržet, která je stabilní a podobně. Oheň není plamen, ale je to pojem pro vyjádření balíku vlastností, které mají podíl při přeměně. Takto jsou tyto takzvané prvky jen balíčkem *gun*. Tyto *guny* mají velice přímočarou spojitost s vlastnostmi mysli. Jinak řečeno, vlastnosti mysli takovýmto způsobem přímo vstupují do hmoty. Na základě vlastností jsou potom známe ájurvédské terminologie *vát*, *pitt* a *kaf*, které opět nejsou ničím jiným, než balíčkem určitých vlastností. Jak už bylo řečeno, hmota není hmotou, hmota je balíček vlastností. Takto v celém těle od plazmy, přes krev, svaly, nervy, kosti, kůži, orgány, jsou různé balíčky *gun*. Tímto způsobem ájurvéda vidí skrze psychologii, histologii, anatomii, fyziologii i duchovno.

Děkuji vám za vaši přítomnost a klidný poslech.

Takto končí seminář
„Seznámení s ájurvédou“

Hari ÓM